

Pyhäjärvi

Virtain, Ähtärin, Alavuden ja Töysän Sanomat 19. 4. 1941 Pyhäjärven kuulumisia kirjeiden ja haastattelujen valossa

Tk. 1 pnä läksi Pyhäjärven kunnan esikunta puhdistusryhmät ja joukko maataloustöihin aikovia kotiseudulle.

Pääjoukko, noin 300 henkeä, läksi Alavuden asemalta iltamyöhällä ylimääräisessä junassa. Hevosia, lehmii ja maataloustyövälineistöä vietiin myös mukaan, joten lähdössä oli suunnattoman pitkä juna.

Alavuden lotat olivat järjestäneet asemalle juhlallisen jäähyväistilaisuuden. Kaikki lähtijät kukitettiin. Kajatti laulu "Riennä riemuin espäin vaan", Sac. min. cand. Siiri Nikkinen piti lähtijöille puheen toivottaen heille Jumalan siunausta. Puheeseen vastasi vaunuillalta kunnankirjuri V. Toiviainen. Laulettiin Karjalaisten laulu, Karjalan marssin sävelten kaikussa eteni juna. Pimeään yönön kaikui voimakkaana "Kun vapaan Suomen uusi huomen koittaa jo yli koko Karjalannmaa."

Matkanteko oli ollut hidasta. Vasta 3. päivän iltapäivällä ensimmäiset olivat perillä. Junalla päästiin vain Parikkalaan asti, siis väliaikaiselle rajalle. Siitä oli jatkettava autoilla Räisälän kautta Pyhäjärvelle.

Kotikunta otti omalaatuisella tavalla vastaan. Kolmen ryssiltä jääneen riuportin läpi sai kulkea. Aavistivatko niiden rakentajat näin käyväni!

Kunnan esikunta asettui Pyhäjärven uudelle kansakoululle. Sitä ei ole voitu kyllä kokonaisuudessaan käyttää, kun varsinainen koulun puolella ei keskuslämmitys ole kunnossa.

Paljon on Pyhäjärvellä keritty tuhota, jos kyllä on säästynytkin. Kirkon paikka ammittaa tyhjänä jo edellisen

Ensimmäisiä palumuuttajia Pyhäjärven kansakoululla 3. syyskuuta 1941.

sodan jäljiltä. Hautausmaa on mitä pahimmin häväisty. Hautakiviä ei ole paikoillaan kuin kolme, nim. v:n 1918 sankaripatsas, kanttori Lönnrothin ja Varpu Hynnisen hautakivet, jälkimmäisestä kyllä ympäröivä hauta-aita säretyt, kirjoittaa kirkkohallintokunnan puheenjohtaja Lappalainen. Ristit on kaikki viety pois, samoin kivet tai ainakin kaadettu. Viime sodan sankarihautaus häväisty. Rovasti Caloniuksen hautakivi viety jonkun ryssän haudalle. Tiirehtööri Mansneruksen, värikkö Pärssisen ym. hautakivet on viety Alapappilan pellole

tallin taakse rakennetun n. 50 m pitkän keskenkäisen rakennuksen kivijalkaan. Paarihuone "kuin ryöväreitten asunto", kirjoittaa hautausmaankaitaja Vanhanen. Kirkon suurin kello löytyi Taubilan kartanon luota vaaluun asetettuna. Sillä oli kolhoosilaisia kutsuttu koolle "Komea siinä oli vielä ääni sen koetin, vaikka se oli palossa ruostunut", tiedotti ylikers. Antti Pusa. Viime sunnuntaina oli Vanhanen kertomuksensa mukaan käynyt soittamassa sillä pyhärauhaa kansalle.

Pyhäjärvi on yleensä säilynyt, samoin Salitsanranta,

Riiska sek Konnitsan ja Musakanlahden puoli ja Tolsteriniemi. Pahimmin vaurioitunutta on Pyhäjärven aseman ympäristö. Aivan lohdukkon näyn asettaa lastenkodin, kunnalliskodin, kulkutautisairaalan, nimismiehen ja Ristolalan talojen, asemakennusten, kauppojen, pankin meijerin ym. samassa ryhmässä olleiden rakennusten hiiltyneet rauniot. Samaa hävitystä jatkuu Alakylän ja Puikkosten lakeudella sekä kirkolle päin, kun Suojeluskunnantalo kokkolinna ja Taubilas kartanon päärakennus ympäristötaloinen on

tuhkana. Työväen asuntorivi kalmistossa ja Kallenkartanon puoli on sen sijaan säästynyt.

Jaama on tuhottu melkein kokonaan samoin Montrua. Heikki Kaasalaisen ja Seppäsen talot ovat säästyneet. Noitermaan kylän keskus tuhottu. "Vielä nousee, piristyy", kirjoittaa kuitenkin parturi Leppänen, jonka koti myös tuhoutui. Saha, kassan talo, Pelkosen, Hatakan ja Inkisen talot säästyneet, Kostermaa on muuten säilynyt, mutta molempien Toiviaisten talot on poltettu. "Ihanaa oli käydä kotona" (vaikei ollut-

kaan kuin yksi aita jäljellä), kirjoittaa Anni T. Enkkuaasta on osa poltettu, osa säästynyt. Saapsusta suurin osa tuhottu, mm. rukoushuone, osuuskauppa, kansakoulu ja Nokelaisten talot. Vermitsa Jokseenkin säilynyt, Sortonlahti sen sijaan aivan tuhottu, myös Matiskala ja Rantakylä.

Kansakoulusta ovat tuhoutuneet Ylöjärven, Sortonlahden ja Saapun koulutalot.

Olo perillä ei ole vielä täysin turvallista. Metsissä piileksii ryssiä. Heti alussa sattui kuolemantapauskkin. Heikki Kukon Tiituulta ampuivat ryssät ovenraosta oman kotinsa portalle.

Paikkakunnalla on jäljistä päättäen ollut ryssälaista asutusta paljon. Melkeinpa joka mökki ja torppakin on ollut asuttu. Suuremmissa rakennuksissa on ollut useita perheitä, koska niitä on jaettu eri osastoihin ja helloja rakennettu useihin huoneisiin, Pyhäjärven uudessa kansakoulussa on ollut jonkinlainen 5-luokkainen oppikoulu. Alapappilan navetan yläkerassa taas elokuvateatteri.

Sadonkorjuuta olis paljon. On ruista kauraa, paljon perunaa, myös pelloilla suuria aloja kaalia, kurkkuja, jopa punasia tomaattejakin. Maataloustöissä on muutamia satoja sotavankeja apuna.

Ryssän jäljet näkyvät kaikkialla. Uskomme, että kunnanpäällikön ennustus käy, kuitenkin pian hellittämättömän työn, kieltäytyksen ja rohkean tulevaisuuden toivon avulla toteen.

"Elämme siinä toivossa, että vähitellen ryssän mahdoton saasta ja muut pahat jäljet täältä häviävät ja Pyhäjärvi pääsee uuteen kukoistukseen,

I.W.

Karjalaseurojen Satakunnan piirin jäsenseurojen neuvottelu

Karjalaseurojen Satakunnan piiri oli kutsunut piirin jäsenurat yhteiseen neuvotteluun Harjavaltaan.

Piirin puheenjohtaja Jouko Hämäläinen kertoi piirin toiminnasta ja lähijalan tavoitteista. Aikaisemmin keväällä järjestetyn kevätkokouksen antamia aloitteita toiminnan tuomia epäkohtia ja toiminnan vahvuuksia tarkasteltiin. Suurimpina heikkouksina nähtiin se ettei toimintaan ole saatu riittävästi nuoria mukaan. Varsinkin nuorisotoiminta on vähäistä, tarvittaisiin innokkaita ohjaajia ja toiminnan vetäjiä, jotka tulisivat mukaan.

Piiri aikookin lähitulevaisuudessa panostaa tähän nuorisotoimintaan erikoisesti.

Tiedotustoimintaan toimintaan ovat tulleet avuksi piirin omat kotisivut, ja ne löytyvät osoitteesta www.suitsait.net/karjalaseurat tai www.karjalanliitto.fi

Karjalaiset kesäjuhlat Lahdessa 17.–19. 6.

Juhlille odotetaan vieraita aina noin kymmeneen tuhanteen nousevaa joukkoa. Juhlalämmitelut ovat kuulemma hyvin aikataulussa.

Majoituspaikat hotelleissa alkavat olla loppuillaan, mutta niitä voi vielä tiedustella piirin toimistoista samoin voi tiedustella ja varata paikkoja yhteiskuljetuksiin juhlille.

Liittokokous on jo lähellä ja lienee jo silloin pidetty kun tämä lehti tavoittaa lukijat. Kokouksessa on esillä tärkeitä asioita mm. sääntöuudistus asiat, jäsenmaksuasiat, puheenjohtaja valinnat ja karjala-ohjelman hyväksyminen.

Harjavalan kokouksessa paikalla olleiden mielestä Markku Laukkasen tulisi jatkaa liiton puheenjohtajana seuraava kolmivuotis-

kausi. Tähän lehdessä saamamme Karjala-lehden seuroille tekemän gallupin mukaan kyselyyn vastanneista seuroista Laukkasta kannattaa 80 %, Siljola 20 %.

Liittokokouksessa mukana olevilla virallisilla seurojen edustajilla on kaikilla yksi ääni minkä edustaja henkilövaalin lippuäänestyksessä voi käyttää.

Toivomme kokouksen tekevän hyviä ja järkeviä päätöksiä.

ERKKI PÄRSSINEN

25.4.2005

Menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus

Karjalan historiasta, sen pitäjistä ja siellä asuneista ihmisistä on kirjoitettu monia julkaisuja. Maisteri Impi Wiikan kirjoittama Vpl Pyhäjärvi kappale kannakselaisvaiheita kirja on mielestäni monipuolisin omaa pitäjäämme käsittelevä teos.

Vanhempien kihlajaiskuvassa isäni sotilaspuvussa viestii omalla tavallaan siitä ajasta, jota Karjalan heimo ja koko kansamme koki yli 60 vuotta sitten. Kuka meistä lähtisi vapaaehtoisesti kodsistaan ja kotiseudultaan? Kuten tiedämme, yli 400000 karjalaisen kohtaloksi tuli lähteä evakkoon ja siirtyä kaus kaus länteen muiden suomalaisten joukkoon. Jokainen nuo ajat kokenut muistaa varmasti ne raskaat koettelemukset, jotka tulivat kansamme kestettäväksi. Kalleimman uhrin antoivat sodissamme kaatuneet ja haavoittuneet sekä eliniäkseen vammautuneet. Ikuinen kunnia heille.

Kuusi vuosikymmentä olemme täällä Suomessa saaneet elää rauhan aikaa. Meillä on vapaa maa ja länsimainen kulttuuri vaalittavanamme. Jokaisella on oikeus ja velvollisuus olla mukana rakentamassa ja kehittämässä kaunistaa maataamme entistä paremmaksi. Arkisen aherruksen ohella saamme kokoontua ja perustaa yhdistyksiä. Pyhäjärven kunnan hoitokunnan valtuuttamina joukko Pyhäjärveläisiä henkilöitä kokoontui Vammalan silloisessa kauppalassa 25. huhtikuuta 1948 ja päätti perustaa Pyhäjärveläisten henkisen ja taloudellisen toiminnan tukemiseksi ja kehittämiseksi Pyhän-Säätiön. Tämän säätiön toiminta jatkuu edelleenkin Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö nimellä. Oma lehtemme ilmestyy kerran kuukaudessa ja vuosittain pidämme Pyhäjärvi-juhlat. Tämän lisäksi olemme olleet mukana pitäjäsäätiöiden ja Karjalan Liiton toiminnassa. Hyvät ja rakentavat sekä luottamukselliset henkilösuhteet paikallisiin ja Käiksalmen johtohenkilöihin on luotu. Tämä on mahdollistanut kunnostaa entisen kotiseudun sotilashautausmaan, merkitä Pyhäjärven kirkon paikan ja laittaa kuntoon muistomerkkejä sekä järjestää onnistuneet Vpl. Pyhäjärvi-juhlat vuonna 1998 yhdessä paikallisten asukkaiden kanssa. Kuten toisaalta tästä lehdestä voimme lukea, säätiömme hallintoneuvosto kokoontui 19. maaliskuuta Vammalassa. Säätiömme hallinnossa yli 40 vuotta ansiokkaasti toiminnut Erkki Pärssinen nimitettiin Kunniapuheenjohtajaksi. Hänen monipuolinen ja hellittämätön työ Pyhäjärven ja koko Karjalaisuuden hyväksi ansaitsee erinomaisen kiitoksen. Erkki jatkaa edelleen Vpl. Pyhäjärvillehden vastaavana toimittajana ja hänen viitoittamaansa tietä on hyvä kulkea.

Tulevina haasteina on jatkaa ja kehittää edelleen Vpl. Pyhäjärvi - Säätiön toimintaa. Säätiömme hallintoneuvosto on päättänyt kunnostaa tänä kesänä kirkkoaholla olevan Lahjoitusmaatalonpoikien eli talonpoikien oikeustaistelun muistomerkkin. Heinäkuussa kokoonnemme Pyhäjärvi-juhille Ikaalisissa. Sukuseurat jatkanevat vireätä toimintaansa. Karjalassakin on vielä tutkittavaa. Yhteistoimintaa muiden pitäjaseurojen kanssa tulemme jatkamaan.

Hyvät lehtemme lukijat. Menneisyyttä tutkien, nykyisyyteen luottaen ja tulevaisuuteen uskoen toivotan teille kaikille hyvää ja virkistävää kevättä 2005.

YRJÖ S. KAASALAINEN

Kevätherätys

Taas tavataan oman lehtemme sivuilla ja toivottavasti kevätaurinko herättää viimeisinkin nukuksissa olleet Pyhäjärven koulupiiriläiset kirjattietoja lähettämään.

Tutkikaa, hyvät ystävät, vanhoja asiakirjoja, kuvia, yms., mitä vanhempien jäljiltä on vielä tallessa. Älkää viekö niitä kaatopaikalle, vaan kysykää, mistä niistä olisi hyötyä yhteiselle hankkeellemme. Kirjatkaa muistiin niitä pieniä muistoja evakkokaista, miten se uuden kodin rakentaminen sujui, mistä saatiin tarvikkeita, kuka rakensi, missä se aikansa astuttiin, mitä muuta harrastettiin, yms.

Näistä eri perheiden erilaisista pienistä muistoista saadaan sitä elämän makua noihin virallisiin vuosilukuihin ja asuinpaikan nimiin.

Kirjatoimikunta

Järjestäytymiskokouksen pitäneen Pyhäjärven koulupiirin kirjatoimikunnan kokoonpano on seuraava: Toivo Hinkkanen, Larjava, phj. Antti Kaasalainen, Kallenkartano, vphj. ja rahastonhoitaja, Seija Jokinen, Kallenkartano, sihteeri ja jäsenet Kauko Hinkkanen, Lahnavalkama, Irma Karppanen, Pyhäkylä, Pentti Kiuru, Pyhäkylä, Reini Kukko, Orola, Sirkka Mattila, Taubila, Jukka Pusa, Pyhäkylä ja Aino

Pöyhönen, Ivaskensaari.

Tilintarkastajina toimivat Lauri Kaasalainen ja Matti Santa, varalla Jukka Harjula ja Pertti Tikka.

Käytännön työskentelyä helpottamaan ja tehostamaan toimikunta jakautui neljän eri jaostoon.

Tavoitteesta vielä kerran

Alkuperäinen tavoite on ollut, että jokaisen koulupiirin alueella asuneen perheen "tarina" kerrotaan, mahdollisimman paljon kuvilla elävöittäen, Pyhäjärveltä nyky-päivään. Tavoite ei ole aivan kaikille auennut. Yritetään vielä "suomentaa", mitä haetaan.

Tarkoitto on, että perheen "tarinasta" selviäisi mahdollisuuksien mukaan mm.

- 1) Missä perhe asui ja mitä teki Pyhäjärvellä,
- 2) missä oltiin evakkona 1939- ja 1944,
- 3) mistä saatiin tai miten muuten hankittiin uusi koti, miten ja kuka sen rakensi, mistä elanto saatiin ja mitä harrastettiin,
- 4) Miten kouluttautui ja kenen kanssa avioitui seuraava sukupolvi ja missä paikkakunnilla he nyt asuvat, miten tätä nykyistä Suomeamme työllään rakentavat/kehittävät ja mitä harrastavat ja
- 5) samoja vastauksia edel-

lisen kohdan kysymyksiin myös lastenlasten ja heidän lastensa osalta?

Ei vain nimiluetteloa

Tarkoitto ei ole, että kirjassa luettelaan vain perheenjäsenien nimet ja syntymävuodet muutaman sukupolven ajalta, vaan että nämä viralliset tiedot saisivat tukeen asuinpaikkoja, ammatteja, koulutusta, työpaikkoja, harrastuksia, yms. Tietysti kuvilla elävöittäen.

Silloin teksti on inhimillisempää, luettavampaa. Samalla se pystyy myös antamaan kirjan lukijalle vastauksen mm. siihen, miten ja missä Pyhäjärven Pyhäjärven Pyhäjärven koulupiirin asukkaiden jälkikasvu tämän päivän Suomea asuu ja rakentaa.

Samalla voidaan tallentaa "kansakunnan muistiin" se tieto, miten arvokkaan ja monipuolisen panoksen Pyhäjärveltä lähteneet Pyhäjärven koulupiirin asukkaat ja heidän jälkikasvunsa, on tarjonnut Suomelle näiden kuudenkymmenen (60) vuoden aikana. Meillä ei omissa saavutuksissamme ole mitään hävettävää. Ne kestävät hyvin vertailun muiden heimojen kanssa. Siksi ne kannattaa rohkeasti tallentaa tulevien sukupolvien luettavaksi.

Mihin tietoa voi lähettää?

Kaikki toimikunnan jäsenet ottavat tietoja vastaan ja antavat lisätietoja. Kuvien numeroinnin ja tietojen tallennuksen hoitaa Toivo Hinkkanen, Koskentie 6, 38300 Kiikka. P.050 342 5027 tai 03-513 5616. larjava@kopteri.net

Jos ei haluaisi lähettää alkuperäisiä kuvia, kannattaa neuvotella Toivon kanssa, miten asiaa hoidetaan. Esim. kaikki tähän asti sähköpostissa lähetetyt valokuvat eivät ole käyttökelpoisia. Tekniikka on kehittynyt, mutta käyttäjiä ja laitteita on momentasoisia.

Kiitoksen paikka

Kiitoksia kaikille jo tietoja ja kuvia lähettäneille. Edellä kirjoitetun luettuanne monet teistä ehkä huomaavat, että pientä täydentämisen tarvetta taitaisi vielä olla. Siispä toimeen vain kaikki.

Runsaasti aineistosta saadaan hyvä kirja. Ja vielä muistutus. Kaikki lähetetty aineisto säilytetään/arkistoidaan tutkijoiden myöhemmän käyttöön. Mikään ei joudu hukkaan.

Yhteistyöterveisin
PYHÄJÄRVEN
KOULUPIIRIN
KIRJATOIMIKUNTA

Kuntoutusta myös karjan evakuointitehtäviin sota-aikana osallistuneille miehille

Kuntoutukseen oikeutettujen piiri laajenee niin, että läin piiriin tulevat myös karjan evakuointitehtäviin sota-aiomalueella osallistuneet miehet (Laki 1039/97 ja 984/2004)

Näihin tehtäviin osallistuneet naiset ovat saaneet hakemuksestaan rintamapaivelustuksen jo parikymmentä vuotta sitten. Miesten vastaava oikeus on hylätty vaikka heistä monet saivat karjankuljetuksen jälkeen kutsun tulla takaisin elossyyskuun ajaksi kotiseudul-

leen sadonkorjuutehtäviin. Omalta osaltaan näiden nuorukaisten työpanos sota-aiomalueella auttoi siihen, että alueelta saatiin melkein kaikki leipävilja korjatuksi ja tuotua Suomen puolelle helpottamaan pahenevaa elintarviketilaa. - Tällaista se tasa-arvo on Suomessa vielä näinä vuosikymmeninä.

Asiasta ovat eräät heimovaljemme valittaneet EU-tasa-arvo "komissaarille" saakka, sieltä on tullut vastaus, että asia on Suomen sisäinen, ei kuulu heille.

Kuntousoikeutta voivat hakea karjan evakuointitehtäviin osallistuneet Valtio-konttorista saatavalla hakemuslomakkeella. Hakemus on toimitettava Valtio-konttoriin 31. 12. 2006 mennessä. Hakemuslomakkeita voi pyytää osoitteella: Valtio-konttori, Vakuutus, Sotilavamma ja veteraaniasiat, PL 60 00054 Valtio-konttori. Puhelimellakin voi kaavakkeita tilata ja asiaa tiedustella numerosta 09-7725 8308.

Valitettavasti asiasta tiedottaminen on ollut kovin

vähäistä. Allekirjoittaneen kautta ainakin kymmenen heimovaljeä on asiasta saanut tiedon ja toivon, että kaikki jotka ovat hakemusten tekemiseen oikeutettuja saisivat tiedon asiasta. Ilmoitellaan tästä asiasta kohtalo-veljille, ehkä näin saadaan vähän hyvitystä sille vääryydelle miten tasa-arvolaki on meitä sortanut.

ERKKI PÄRSSINEN
(TARVITTAESSA YHTEYS
PUH. 03-513 5150)

Maakansa 21. 4. 1917

Ei saa ajatella paha kansasta

Sunnuntaina pidettiin Pyhäjärven kunnanhuoneella kansalaiskokous. Kokouksessa otettiin ensin käsiteltäväksi kysymys nimismiehestä ja lausuttiin nimismiestä vastaan katkeria syytöksiä. Päätettiin pyytää kuvernööriä toimittamaan tutkimuksen ja määräämään uuden nimismiehen. Kansalaiskokouksen aikaisemmin valittu nimismies "nimismies" pyysi kokoukselta, että kun uutta nimismiestä esitetään, ei häntä ehdotettaisi virkaan nimitettäväksi.

Toisena asiana oli pastori Vuorivirran asia. Hän oli lausunut "kansasta" arvosteluvia sanoja, jonka vuoksi hänet päätettiin kokonaan kelpaamattomaksi papin virkaan ja päätettiin käskä hänet heti eroamaan. Valittiin erityinen lähetystö viemään tämän kansalaisko-

kouksen päätöksen hänelle.

Edellisessä kansalaiskokouksessa olivat syytettynä Noitermaan kansakoulun opettaja Aino Uusikallio ja Konnitsan kansakoulun opettaja Matti Kaartinen. Heidät päätettiin erottaa toimistaan ainiaksi.

Kunnan elintarviketoimikuntaa arvosteltiin niinikään sangen ankarasti. Kokous päätti kuitenkin vielä jäädä odottavalle kannalle, ennen kuin muihin toimiin ryhdytään.

Valittiin 5 henkinen "kumoustoimikunta", jonka tehtävänä on pitää huolta, että kokouksen päätökset tulevat täytäntöön pannuiksi. Kumoustoimikunta veloitettiin myöskin valvomaan, etteivät "porarit" saa puhua tai ajatella mitään loukkaavaa "kansasta".

Pyhäjärvi-Säätiön hallitus ja hallintoneuvosto.

Lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkki Pyhäjärvellä. Vain hetken aikaa kotiseutumatkajat saivat ihailua muistomerkkiä tässä asussa.

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön hallinto kokoontui

Säätiömme hallintoneuvoston kokous pidettiin Vammalassa lauantaan 19. 3. Perinteiseen tapaan mukaan oli kutsuttu hallintoneuvoston ja hallituksen varsinaiset ja varajäsenet. Niinpä luottamushenkilöitä oli paikalla kaksikymmentäkaksi.

Kokouksen avauksen yhteydessä hallintoneuvoston puheenjohtaja Antero Pärssinen loi katsauksen säätiön viime vuoden toimintaan, jossa päällimmäisenä olivat onnistuneet Vpl. Pyhäjärvi-juhlat Äetsässä ja Vpl. Pyhäjärvillehden kustantaminen.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Veikko Karvonen ja Esko Pohjolainen. Hallituksen toimintakertomus ja tilit vuodelta 2004 esitettiin ja kuultuaan tilintarkastajien puoltavan tarkastuskertomuksen tilivelvollisille myönnettiin vastuuvapaus vuoden 2004 tileistä ja hallinnosta. Tilikertomuksesta todettiin säätiön kokonaistuloksen parantuneen hieman edellisestä vuodesta ollen nyt 1620 euroa miinuksella kun se edellisessä vuonnassa oli miinuksella lähes 4000 euroa. Vpl. Pyhäjärvillehden tilaismäärän todettiin hieman laskeneen luonnollisen poistuman kautta mutta myöskin uusia tilaajia oli saatu sukuseurojen, kirjatoimikuntien ym. välityksellä. Säätiön luottamushenkilöt eivät saa kokouspalkkioita mutta matkakorvauksia korvataan. Tilintarkastajien palkkiot maksetaan laskun mukaan.

Henkilövalintoja hallintoon

Hallintoneuvoston puheenjohtaja Antero Pärssinen kutsui säätiön kunnianpuheenjohtajaksi lähes 40 vuotta säätiön toiminnassa mukana olleen Erkki Pärssisen. Puheessaan hän totesi Pärssisen toimineen ensin hallituksen varajäsenenä ja sen jälkeen pitkään hallintoneuvoston jäsenenä ja puheenjohtajana. Pitkään Erkki ehti olla myöskin hallituksen jäsenenä ja koko tämän ajan

Hallintoneuvoston puheenjohtaja Antero Pärssinen luovuttaa puheenjohtajan nuijan Erkki Pärssiselle.

myöskin puheenjohtajana. Pärssiselle luovutettiin kunnianpuheenjohtajan nuija.

Hallitukseen valittiin seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi Yrjö S. Kaasalainen ja Juhani Forsberg. Kaasalaisen henkilökohtaisiksi varajäseneksi valittiin Helvi Vilkkonen ja Juhani Forsbergin varajäseneksi Arja Hiiri Helsingistä. Todettiin, että muut varsinaiset hallituksen jäsenet ovat Salme Rintala Nokialta ja Mirja Tenkanen Vammalasta ja heidän varajäsenensä ovat Eino Kallonen Jyväskylästä ja Helka Mäkelä Vammalasta. Viidentenä jäsenenä virkansa puolesta hallitukseen kuuluu säätiön asiamies Reino Äikä Huittisista.

Hallintoneuvoston valittiin kolmivuotiskaudeksi Antero Pärssinen Hollolasta, Kyllikki Laitinen Valkeakoskelta, Paavo J. Paavola Helsingistä ja Rainer Pärssinen Hämeenkyröstä. Varajäseniksi valittiin Jari Kukko Lempäälästä ja Raija Holma Ikaalisista.

Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin Antero Pärssinen ja varapuheen-

johtajaksi Heikki Kiiski Huittisista. Säätiön tilejä ja hallintoa tarkastamaan valittiin merkonomi HTM Jukka Kangasperko Huittisista ja merkonomi Orjo Pärssinen Äetsästä. Varatilintarkastajina toimivat merkonomi HTM Aimo Pitkänen ja ekonomi Matti Kulonen molemmat Huittisista.

Apurahoja eri rahastoista

Kokouksessa kuultiin samana päivänä hallituksen suorittama apurahojen jako. Tyne Lehkosen rahastosta todettiin myönnetyn 7 kpl 150 euron suuruisia apurahoja joita saivat Tatu Anttonen, Marika Broman, Esa-Matti Isola, Anna Laitinen, Tommi Ojanen ja Arto Pihkoluoma.

Käsitörahastosta todettiin myönnetyn Leena Kulkolle, Petra Salmelle ja Yrjö Inkselle jokaiselle 250 euron suuruiset apurahat. Helmi Pärssisen rahastosta todettiin myönnetyn Mikko Kulkolle, Ulrika Hantellille 250 euron suuruiset apurahat.

Lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkkiä kunnostetaan

Hallintoneuvosto hyväksyi hallituksen esityksen entisellä kotiseudulla olevan lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkkin kunnostamisesta. Rikottu kattolyhty poistetaan kokonaisuudessaan ja aukko peitetään uudella katteella. Lisäksi erikoislaastia hyväksi käyttäen muistomerkkin ulkoseinät rapataan uudelleen ja näin estetään seinäkivien irtoaminen. Työryhmä Erkki Pärssisen johdolla tekee työt heinäkuun alussa. Ammattimiehenä on Petri Rautiainen apulaisenaan Matti Leppänen ja työryhmän muut jäsenet. Näin esi-isien aikanaan pysyttämää muistomerkkiä korjataan pyhäjärveläisvoimin. Korjaustyöhön käytetään 4000 euroa Irja ja Einari Jäppisen rahaston varoja.

Säätiöllä hyvät toimintaedellytykset

Se voitiin todeta kun käsiteltiin hallituksen talousarvioesitystä Hallintoneuvosto

hyväksyi Vpl. Pyhäjärvillehden talousarvion johon odotellaan mm. valtion kulttuurirahaa 1500 euron verran. Lehti toimitetaan edelleen kerran kuukaudessa ja ainakin toistaiseksi lehden valmistus tapahtuu Ideamainoksessa Vammalassa ja varsinainen painotyö tehdään Satakunnan Painotyössä Kokemäellä. Talousarvio painottuu suurelta osin tilaismaksuihin joita odotetaan saatavan 33500 euron arvosta ja sillä ja ilmoitustuotoilla 5000 eurolla yritetään selvittää painatus- ja postituskuluista sekä muista lehdytyksen kuluista.

Vpl. Pyhäjärvi - Säätiön kokonaistalousarvio päättyi 1850 euron miinukseen. Tulopuolella ovat juhlien tuotot ja sijoitusten korkotuotot, jotka viimeksi mainitut ovat suhteellisen vähäisiä. Erilaiset säätiön hyväksi myytävät välitystavarat lisäävät tuotoja.

Vpl. Pyhäjärvi-juhlija odotellaan

Tulevan kesän Vpl. Pyhäjärvi-juhlat ovat 16.-17.7. Ikaalisissa. Juhlatoimikunnan puheenjohtaja lea Jokinen se loisti juhla järjestelyjä ja todettiin valmistelut jo varsinkin pitkälle viedyiksi. Juhlpuhujaksi on lupautunut kansanedustaja Irja Tulonen Tampereelta. Luvassa on jälleen hyvät juhlat todettiin selostuksen jälkeen.

Vuoden 2006 juhlat ovat Huittisissa. Huittisisten Karjalaisen edustajat Heikki Kiiski ja Reino Äikä kertoivat olevansa valmiit yhdessä muiden huittislaisten tahojen kanssa järjestämään vuoden 2006 kihujuhlat.

Kokouksen lopuksi todettiin suhteet entisen kotiseudun paikallisviranomaisiin olevan hyvässä kunnossa ja tuleviin talkoisiin luvut on saatu. Varsinaisia virallisia kotiseutumatkoja ei kuluvan vuoden aikana suoriteta mutta useiden matkaryhmiä ansioista satoja matkailijoita käy tulevatkin vuoden aikana Pyhäjärvellä. Pyhä-

järven Lomarantaa kohtanut hallintorakennuksen tulipalo ei aiheuttane vaikeuksia tavanomaiseen yöpymiseen Lomarannassa. Myöskin toisen pyhäjärveläisen lomapaikka Aqua Marie on saanut matkailijoiden suosion osakseen.

Yhteistoimintaa Tyrvään seudun Museon kanssa jatketaan ja tarkoituksena on saada lisää näyttelytilaa pyhäjärveläisnäyttelyä varten. Lisäksi tarkoituksena on luetteloita käsitteistöä esineistöä tietokonemuotoon.

Kokouksen lopuksi puheenjohtaja kiitti kaikkia luottamushenkilöitä säätiön hyväksi tehdystä työstä

kohtaen aivan erityisesti sanansa Erkki Pärssiselle ja Elsa Kaasalaiselle, jotka aina aktiivisesti mukana olleina jäävät nyt pois hallinnosta.

Yrjö S. Kaasalainen hallituksen puheenjohtajaksi

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa samana päivänä hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Yrjö S. Kaasalainen ja varapuheenjohtajaksi valittiin edelleen Mirja Tenkanen. Yrjö Kaasalainen on toiminut vuosikaudet säätiön hallintoneuvostossa ollen useita vuosia hallintoneuvoston puheenjohtaja ja nyt viimeksi varapuheenjohtaja. Yrjö on 59-vuotias ammattinopettaja ja hänen opetusvälineään ovat suuret auton. Moni nuori rekkamies ja linja-autonkuljettaja on saanut asiantuntevaa opastusta Yrjön tarkan silmälläpidon alaisena. Vuosien mittaan Yrjö S. Kaasalaiselle on kertynyt monia oman alansa luottamustehtäviä. Säätiön lisäksi karjalaisia luottamustehtäviä on myöskin Monstrun, Pöhlhölän ja Kalamajan julkokunnan isännän tehtävät. Yrjö Kaasalainen asuu Ritva -vaimonsa kanssa Harjavallassa.

REINO ÄIKÄ

Rakkaamme

Helmi**HYytiäinen**

o.s. Savolainen

* 12. 5. 1910 Vpl. Pyhäjärvi
† 24. 3. 2005 Savonlinna

Rakkauksella kaivat

**Pentti ja Ritva
Marja-Liisa ja Erkki
Aarne****Lastenlapset perheineen
Lastenlastenlapsi perheineen
Sukulaiset ja ystävät**Sä tydy tahtoon Korkeimman
jätit rakkaasi haltuun Jumalan.

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta. Kiitos Pihlajakoti osasto yhden henkilökunnalle äidin hyvästä hoidosta.

Rakkaamme

Irja Ester**JÄppinen**

o.s. Pärssinen

* 21. 6. 1928 Vpl. Pyhäjärvi
† 17. 3. 2005 HuittinenOn Jumalan kädessä ihmisen tie,
Hän matkamme määrää ja kotihin vie.

Kiittäen ja kaivat

Einari**Anja-sisko****Paavo, Antero ja Ilmari perheineen****Taina perheineen****Muut sukulaiset ja ystävät**Siunaus toimitettu Huittisten kirkossa 9. 4. 2005.
Lämmin kiitos osanotosta. Parhaimmat kiitokset Huittisten Terveyskeskuksen osasto 2:n henkilökunnalle ja kaikille Irjaa hänen sairautensa aikana hoitaneille.

Rakkaamme

Veikko Johannes**MARJAMÄKI*** 21. 4. 1936 Nakkila
† 6. 3. 2005 Huittinen

Kiitollisuudella kaivat

Elli**Anu, Esa, Ville-Veikko ja Serita****Päivi ja Sami****Inkeri-sisar perheineen**

Ei mikään voi kuolla,

ei kukat, ei tuuli,

ei rakkaus kuolla voi.

Ohi polku vain kulkee

ja kukat jää taakse

ja muualla tuuli soi.

Enkelit valkoiset Taivaasta tuolta,

pitäkää papasta hyvää huolta.

Ville-Veikko ja SeritaSiunattu läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos myötälämisestä.

Rakkaamme

Soini Hannes**TENKANEN*** 9. 7. 1926 Vpl. Pyhäjärvi
† 23. 3. 2005 HuittinenNiin väsyneenä loppumatkan kuljiti,
uneen rauhaansa sä silmät suljiti.
On hiljaisuus ja suru sanaton,
mutt' tiedämme – sun hyvä olla on.

Kaipaaksella muistaen

Matti ja Arja**Esa, Päivi, Joni ja Sami****Uuno, Maija ja Anni****muut sukulaiset ja ystävät**

Enkelit valkoiset taivaalla tuolla

pitäkää Äijästä hyvää huolta.

Joni ja SamiSiunaus toimitettu läheisten ja ystävien läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.*"Kiitä herraa, minun sielu-
ni, äläkä unhot, mitä hyvää
Hän on sinulle tehnyt.
Psalmi 103:2*

Näin kehoittaa Jumalan Sana meitä. Arkitodellisuutta ajatellessani arvelen, että ikätovereitteni kanssa joudun usein sanomaan: "Muisti meni, mutta muistot jäivät."

Aamulla saatan nousta vuoteestani ja muistaa, että silmälasini ovat olohuoneen pöydällä. Menen olohuoneeseen ovelle ja pysähdyin ihmettelemään, miksi tulini. En muista lasėjani. Palaan sängyn laidalle, ja silloin muistan lasini. Ja niin haen lasini. Samaan aikaan olen voinut elää muistoissani. Näen mielikuissani Kostermaan hiekkarannan, Solaharjun juhannuskokon ja monen kostermaalaisen kasvot. Muisto on mennyt, mutta

Kirkonsanoma

Kiitoksen aiheita

muistot ovat tallella.

Kirjoitan tätä kuukautta ennen Veteraanipäivää, jota vietämme huhtikuun lopulla. Rykmenttimme komentaja Adolf Ehrmrooth kertoi kerran veteraanikokouksissamme, että sodan jälkeen hän oli kerran ollut tervehtimässä Suomen marsalkka Mannerheimiä sairaalassa. Marski oli kysynyt: "Sanokaa, eversti, miten Suomelle sodassa kävi?" Komentajamme vastasi: "Saimme torjuntavoiton".

"Hyvin vastattu", oli Marski sanonut. "Pitäkää huoli siitä, että Suomen nuorisoi muistaa sen."

Veteraanipäivän suurin

merkitys on siinä, että Suomen kansan muistissa säilyy veteraanien perintö. Siksi veteraanisukupolven on siitä kerrottava nuorisolle.

Veteraanien tärkein perintö jälkipolville on itsenäisenä ihmisenä. Meille jäi oikeus monipuoluejärjestelmään, kuten myös oikeus lailliseen poliittiseen oppositioon. Meille jäivät myös uskonnon harjoittamisen vapaus sekä omaan asevelvollisuuteen perustuvat ja omien johtajiemme johtamat puolustusvoimat. Näkyväksi omaisuudeksemme jäivät myös kaikki itsenäisyysmeidän symbolit.

Me maksomme torjunta-

voitostamme raskaan hinnan. Lähes 100 000 kaatunutta ja noin 300 000 haavoittunutta. Meille jäi asutettavaksi puoli miljoonaa Karjalan sotapakolaista, joita olemme rakkaasti kutsuneet siirtoväeksi. Puhumattakaan sotakorvauksista ja Lapin jälleerakentamisesta.

Veteraanien työstä jäävät jälkipolvia puhuttelemaan kirkkoilmautemme hyvin hoidetut sankarihaudat.

Hyvä on muistaa myös se sisu ja sitkeys, jolla Isänmaa sotien jälkeen jälleerakennettiin.

Olen vakuuttunut, että me jokainen löydämme Veteraanipäivänä kiitoksen aiheita ja voimme yhtyä rukouksissamme:

*Kiitä Herraa, minun sielu-
ni, äläkä unhot, mitä hyvää
hän on sinulle tehnyt.*

MATTI HAKKARAINEN

Kuolleita

Irja-siskoä muistaen

Synnytti esikoistyttonä juhannusviikolla, kesäpäivän seisauksen päivänä, maanviljelijä-urheilija - perheeseen. Aino ja Toivo Pärssiselle ja sait kasteessa nimen Irja.

Salitsanrannan kansakoulun arvostelurakka sinulle merkittiin syksyllä 1937 koulun alkaessa perhetietoihin isän ja äidin lisäksi yksi sisar ja kolme veljeä. Ilmari-velihän syntyi seuraavana vuonna.

Sen ajan tavan mukaan lasten tuli osallistua talon töihin pienestä pitäen. Sisarusarjan vanhimpana sinulle riittikin töitä meidän nuorempien kaitsemisessa jo ennen koulua ja kouluikäniin ohessa. Talvisodan evakkoon lähtiessä oli sinusta, 11 vuotiaasta tytöstä, äidille vankka apu. Joutuihan äiti lähtemään evakkokomalle kuuden lapsen ja 78 vuotiaan mummon kanssa.

Ensimmäinen evakkokomalle johti Alavuden, Alajärven kahden asuinpaikan ja Kul-

laan kautta takaisin Pyhäjärvelle, Keljaan lokakuun 25. p:nä 1941. Tuo oli kaikki työntäyteistä aikaa varsinkin perheen vanhimille lapsille. Kansakoulua kävit sinäkin muiden mukana jokaisessa asuinpaikassa, ns. jatkokoulun Salitsanrannan kansakoulussa.

Kuudennentoista syntymäpäivän juhlinta 21. 6. 1944 jäi sodan jalkoihin. Oli taas lähdeävä evakkoon. Tällä kertaa matka tapahtui

jalan yhdessä äidin sekä Paa-vo- ja Viljo-veljien kanssa karjaa ajaen. Jalan tulitte lähelle Savonlinnaa. Ensimmäiseksi sijoituskunnaksi määrättyi Uurainen Jyväskylän pohjoispuolella. Evakkomatka jatkui seuraavana keväänä Kullalle ja vuoden kuluttua muutettiin vielä kerran, nyt lopullisesti sijoituspaikalle Huittisiin keuhkokuumeella 1947. Maatila perheelle saatiin Vesiniityltä. Vuosikymmenen loppu sujui rakentamisen merkeissä. Ensi rakennettiin ulkorakennus, johon tuli myös perheen väliaikainen asunto. Seuraavaksi tehtiin asuinrakennus ja viimeksi erillinen saunarakennus. Työtä riitti jokaiselle ja sitä tehtiin aamusta iltaan.

Vuosina 1950-51 kävit Loimaan kotiteollisuuskoulun. Olympiavuoden pääsaisena 1952 avoimuidit Pyhäjärven Saaprusta olevan Einarin Jäppinen kanssa. Tarmokkaana maanviljelijä-pariskuntana viljelitte Huittisten Sorvolassa olevaa tilaan-

ne yli viiden vuosikymmenen ajan. Teille syntyi tytär Inkeri, joka suuntautui kauppa alalle muuttaen Poriin. Inkerin kuolema vuonna 2002 oli suunnaton isku teille molemmille.

Sinua kiusasi pitkään vaikea reuma, joka teki työn teon hankalaksi ja raskaaksi. Aina sinulla oli kuitenkin koti kunnossa ja iloinen, auttavainen mieli niin tutuille kuin vieraammillekin. Vaikeuksissakin sinun elämäntunteesi pysyi positiivisena. Koti oli sinulle kaikki kaikessa. Sinun ja Einarin kodissa oli aina mukava vieraila. Sinun tekemäsi kuudennaiset ja muut käsityöt loivat, emännän ja isännän lisäksi, mukavaa lämpöä perinteiseen, karjalaiseen maalaistaloon.

Sinua, Isoasiskoa hoivamisesta ja huolenpidosta kiittäen

veljes ANTERO

Merkkipäiviä

Kuva on isäni, Jalmari Halosen 75-v syntymäpäiviltä. Meitä on jo neljä sukupolvea juhlimassa! Kuvassa vanhin, Jalmari Halonen 75 v. 6. 4. (hänen isänsä oli jo edesmennyt Heikki Halonen Saaprusta), tytär Marja-Liisa Heikkinen, tyttärentytär Niina Heikkinen ja suvun nuorin, Niinan poika Mico Peurala 22. 5. 1 v.

Pyhäjärveläissyntyisestä Matti Pohjolaisesta tuli 25. 1. 2005 iso-pappa. Matin tyttärentä, Liisan, vanhimman pojan, Arttu, esikoistytär syntyi tuolloin Tampereella. Kastejuhlassa, 12. 3. 2005, tyttö sai nimen Linnea Eveliina. Kastejuhla vietettiin Arttu ja Eija Rantasen kotona. Kuvassa: Matti Pohjolainen, Liisa Rantanen ja Arttu Rantanen sekä pöytänsankari Linnea Eveliina Rantanen. Hyvää ja siunattua kevätkaikaa – Pentti-vaari-Rantanen

Merkkipäiviä

Rauha Heinonen 90 vuotta

Rauha Heinonen o.s. Luukanen täytti 90 vuotta 15. 3. Jämsässä.

Äiti on syntynyt Vpl. Pyhäjärven Rotjanlahdella. Neljävuotisen kansakoulun jälkeen nuoruusvuodet kuluvat kotona koti- ja karjalaisuus töitä tehden. Käsitöitä olivat oleellinen osa ja rakas harrastus tehtiinhan monet kodin käyttötekstiilit itse kutoen ja ommellen.

Sotavuosien monien vaiheiden jälkeen evakkomatka päättyi Keski-Suomeen, Muurameen. Äiti avioitui Viljo Heinosen kanssa v. 1947. He asettuivat asumana isän kotitilaan Korpilahdelle. Kaksi lasta syntyi, v. -49 ja -55. Kodin- ja karjanhoidon sekä maatalouden moninaisissa töissä on ollut äidin elämäntyö.

V. 1984 äiti ja isä muuttivat Jämsään eläkepäiviä viettämään. Nyt jäi aikaa käsitöiden tekemiselle ja monille seurakunnan piireille ja tapahtumille. Äiti on tehnyt 3 kotiseutumatkaa kotipaikalle Karjalaan. Isän kuoltua v. -93 äiti on asunut osakkeessa Jämsän keskustassa.

Rakas käsitöiharrastus ei ole vielä päässyt hiipumaan, siitä todisteena on ne sukut, lapaset ja pitsiliinat, joita lapset neljässä polvessa saivat viime joulunakin lahjaksi.

Rauha Heinonen.

Äidin syntymäpäiväjuhla vietimme Jämsän srk-keskuksessa lähisukulaisien kanssa.

Toivotimme onnea runoin, lauluin ja kukkasin.

Kirkkoherra kiitti puheensa äitiä siitä työstä, mitä hän on tehnyt sota-aikana kotirintamalla, sekä työstä perheen ja yhteiskunnan hyväksi kasvattajana.

Toivotamme hänelle terveitä ja voimia tuleviin päiviin.

Tytär SEIJA

Rauha Heinonen 90 vuotta

Päivät kuluu verkalleen ja vuosiksi ne muuttuu näin ihmisikä lisääntyä se elämämme kuluu. On kevättä ja syksyä, on kesä sekä talvi näitä sitten seuraamme elämämme halki.

Kun tarpeeksi monet kevät kuluu ohitsemme niin ikää siinä karttuu meille itsellemme. Sen huomaa aina silloin, kun täysi vuosi on ja vuosikymmenet ja puolet ne huomiomme on.

On 90 vuotta jo huomion arvoinen ikä sen tänään täällä koemme sitä juhlaa jo pitää. On terveyttä Luoja Sinulle myöskin suonut, että tämän päivän vieton olet meille luonut.

Olet kohtalosi kantanut aina tyynein mielin, vaikka Karjalan kannel soitteinkin joskus synkin kielen. Ja kohtalo kuljetti sinut tänne keski-Suomeen ja täällähän sitä koittikin sitten uusi huomen.

Et tiennyt tyttö Karjalan mitä tulevaisuus tuo, että Keski-Suomesta Luoja puolison sulle suo. Ja Risulan mäellä sitten perhekin kasvaa vielä että poika sekä tytär onnea lisää siellä.

On lapset lähellä nytkin se turvallisuuden tuo ja oma koti rauhan ja hiljaisuuden suo. Vaikka yksin nyt jo taivalatkin elämää eteenpäin, niin Luojaasi luottaen aina päiväsi kuluu näin.

Nyt onnea paljon toivotan Sinulle täti hyvä olkoon Sinulle arkikin aivan niinkuin pyhä. Terveys jatkuukoon edelleen, siitä kiitos Luojan. Hän turvasi on ja lohtusi, sekä antaja hyvän suojan.

LAURA KIVISTÖ

Merkkipäiviä

Kaksoset Mirjami Kujala (o.s. Henttonen) ja Lauri Henttonen Haapaniemen kylästä täyttävät 80 vuotta 9. 5. 2005. Mirjami viettää eläkepäiviä Helsingissä ja Lauri Heinolassa. Lämpimät onnittelet!

Karin Halonen o.s. Talja.

70 vuotta täyttää 9. 5. 2005 Karin Halonen o.s. Talja. Syntymäkylä Pyhäjärven Sortanlahdi.

Sydämelliset Onnittelet ja Korkeimman siunausta elämäsi täällä Suomessa Vantaalla. Asuithan 45 vuotta Tukholmassa.

SUOMA-SISKON PERHE
RAILI-SISKON PERHE

Valot, varjot
vienot äänet soi.
Hiljaisuuskin puhetta
olla voi.

Olet kaunis, herkkä
kukkanen elon niityllä,
kauneutta jakamassa,
rakkautta antamassa.

Kerttu Niukkanen, o.s. Pulakka, runojen ystävä, 80 vuotta

"Alas kalliolta lapsi riensi,
äitins luoksi riensi hän,
lausui loistavalla
katsannolla:
Nähnyt olen
taivaan maan."

Tämän, Aleksis Kiven Kaukametsä-runon ja monia, monia muita Kerttu on elämänsä aikana eri yhteyksissä esittänyt. Kerttu oli vähän alle 20-vuotias, kun sota-aikana olimme päässeet takaisin kotiseudulle. Silloisissa kotikylän juhlissa hän lausui tuohon aikaan sopivia runoja. Muistan niistä Eino Leinon Helkavirsiin kuuluvan runon Räikköräähkää ja J.L. Runebergin Väinikki Stoolin tarinoista runon Torpan tytöt, sekä V.A. Koskenniemen runon Vanha Markku. Ihmisten mieli oli silloin toiveikas kuin viimeksi mainitun runon vanhuksella: kylvettiin omaan peltoon ja rakennettiin raunioille.

Erikoisesti jäi tuolta ajalta mieleeni Johannes Linnankosken Rajan lapsi. Se ei ole varsinaisesti runo, mutta siinä on runon henki. Olin vain 11-vuotias, ja tajusin mitä on olla "rajan lapsi".

"Täällä, tääl on mun kotikultani kaunoinen". Mutta, vainon tullen: "meidän pirtit, ensikokot, meidän aitat, ensi verot, meidän naiset, ensi kyynel... Sitä ei ymmärrä laaksonlapsesta, rinnemaaiten inehmot tajua." Opettaja Annikki Uusimaa ohjasi Kerttua runojen lausunnassa ja hän myös ehdotti esitettäviä

Kerttu serkkujensa keskellä. Aura (vas.) ja Anna-Liisa Noiterman lammen rannalla kesällä 2003.

kappaleita.

Näinä aikoina ja molemmilla evakkotaipaleilla Kerttu piti myös päiväkirjaa. Niistä on saatu runsaasti lainauksia kotiseutumme ihmisten vaiheista kertovaan Vaellusvuodet-kirjaan.

Sodan jälkeen Kerttu kävi kansanopiston ja yhdessä veljensä Reinon ja Heikin kanssa oli rakentamassa uutta kotitaloa Suoniemen Kullun kylään. Täältä pyhäjärveläinen Niukkanen Toivo vei

hänet nuorikokseen Kuloveden toiselle puolel, Ruolahteen. Seurusteluaiakanaan Kerttu sanoi kerran: "Toivo on niin turvallinen". Ehkäpä hänelle, vanhemmistaan varhain orvoksi jääneelle, turvallisuuden tuntu oli erikoisen tärkeää.

Seurasivat työntäyteiset vuodet ja vuosikymmenet. Oli perhe ja lapset, karjanhoito ja moninaiset maatalon työt. Ei siinä jäänyt runoilta tilaa. Eläkevuosien

koittaessa Kerttu ja Toivo muuttivat Niukkasten ylätalosta rannan tuntumaan rakennettuun omakotitaloon. Vastuu ja työ siirtyivät nuoremmille. Kohta eläkkeelle jäätyään Kerttu jäi leskeksi. Yksinäiset päivät täytyivät hänelle mieluisia käsitöitä tehdessä ja kesäisin kotipihaan kauniita kukkamaita hoitellessa. Lapset ja lastenlapset asuvat lähellä. Heistä on ilo ja apu.

Kertulle näitten vuosien rikkaudeksi tulivat jälleen runot. Nokian Työväenopiston runopiiri, jossa annettiin osaavaa opetusta, sai hänesä innokkaan osallistujan. Eeva Kilven runo Mie rakastan sinuu ko Karjalaa, on yksi runopiirissä opituista. Karjala-rakkaus on Kertulla syvällä sydämessä ja hän on ollut kotiseutumatkalla joka kesä siitä asti kuin näitä matkoja on tehty. Aina hänellä on ollut mukana joku lapsista tai lastenlapsista ja aina matkalla olijat ovat saaneet kuulla Kertun esittämistä tilanteeseen sopivia runoja.

Kiitos, Kerttu, että olet saamallasi lahjalla ilahduttanut kanssaihmiä ja edelleen ilahdutat.

Merkkipäiväsi oli jo 18. 3. 2005, mutta sydämellisesti onnea vieläkin. Uskon, että onnentoivotuksiin yhtyvät monet tämän lehden lukijoista.

Serkkusi ANNA-LIISA

Aprillia

Aprillipäivä on ensimmäisen päivä huhtikuuta. Olin kuullut vanhemmilta ihmisiltä, että silloin saa narrata toisia ihmisiä niin paljon kuin mahdollista. Ja kaiken lisäksi siitä narraamisesta ei saa kukaan suuttua. Olin yrittänyt sitten narrata äitiä, mummoa, ukkia ja jopa isääkin, siinä kuitenkin onnistumatta. Veljeni sain kerran juoksemaan ulos.

Lähdin siitä sitten käppäilemään naapurin pihalle ja yritin narrata naapurin Helmiä, siinäkään onnistumatta. Silloin Helmi keksi, että "menepäs narraamaan mummoasi". Meidän lehmä oli naapurin navetassa ja sillä oli isot sarvet. Naapurin lehmät olivat pupopäitä. Kysyinkin Helmiltä, että miten minä sitten mummoa narraisin. "Mäne sanomaa, et mummo siu lehmäis on pääst irti naapuri navetas ja se on sarvillaa pusket naapuri lehmästä nii pahast, et lehmästä tulloo verta".

Tein työtä käskettyä ja kun mummo kuuli, että naapurin lehmä on verisään navetas, ampaisi hän liikkeelle kuin raketti. Ei ehtinyt laittaa

edes kenkiä jalkaan, vaan sukkasillaan letti suorana juoksi 50 metrin matkan naapurin. Minä turvallisen matkan päässä takana. Mummo aukaisi navetan oven ja siellä hänen lehmänsä makasi rauhallisena kytyksään. Mummon nähdessään nousi seisomaan.

"Sie pojan peijooni" mummo tempaisi minulta karvalakin päästä ja antoi aikamoisen tukkapollyn. Minä yritin kaikin tavoin selittää, ei nyt saa suuttua, nyt on aprillipäivä. "Täs on siul aprillii" ja pollytti uudestaan. Mummo puhui kiukkua ja oli lähössä kotiin. Onneksi naapurin Helmi tuli väliin. "Rauhoitu nyt mummo, mie se käskin pojan tulla narraamaan sinnuu." Mummo oli Helmilleen äkäinen. "Äläkä siekää neuvo lapsii sanansaattajiks, mis ei oo mittää perää. Olisit tult itse."

Välikohtauksesta huolimatta, naapurisopu säilyi. Minä lähdin kovin aikailen kotiin. Mummo oli jo tällä välin rauhoittunut ja hän oli ovelta vastaanottamassa ja lepyttelemässä.

LEPPONEN POIKA

Työne Koponen, Noitermaan kansakoulun pitkäaikaisin opettaja

1900-luvun alkupuolella opettajat olivat kylän keskeisiä henkilöitä. Paitsi opetus- ja kasvatustehtävää koulussa, he myös usein osallistuivat koulupiirinsä harrastustoimintaa, jopa käynnistivät sitä, eli olivat todellisia "kansankynttilöitä". Koulupiirien historiikkeista olemme saaneet lukea, miten Pyhäjärvelläkin oli useita mainittavia opettajapersoonallisuksia. Noitermaan kansakoulusta muistetaan parhaiten otsikossa mainittu opettaja Tyne Koponen. Historiikkikirjassa hänestä on varsin vähän kerrottua, ja niinpä on esitetty toivomus, että lehdesämme häntä muistettaisiin, kun vielä on keskuudessamme, tosin yhä vähenevässä määrin, hänen oppilaitaan.

Yritän täyttää toivomuksen, sillä "lukkariinrakkauteeni" Noitermaan koulupiiriä kohtaan on suuri. Suurin osa tämän kirjoituksen muistutiedoista on Toini Pelkoselta. Lisäksi muistuteloja ovat olleet entiset oppilaat Aili Suolaari, Aura Soronen, Saima Karttunen, Laura Suominen ja Kerttu Nuukkanen. Päivi Seppänen on saanut isotätinsä, opettaja Aino Sarvillinan, o.s. Pelkonen, jäämistöstä Sortavalan seminaarin matrikelin, jossa ovat opettaja Koposen henkilötiedot. Toivon, että hänestä näin muodostuu mahdollisimman todenmukainen henkilökuva.

Henkilötiedot

Tyine Elisabeth Koponen syntyi Pietarissa 5. 9. 1893. Hänen vanhempansa olivat kultaseppä Aleksanteri Koponen ja vaimonsa Vilhelmiina, o.s. Knall. Kansakoulun käyttäen hän pääsi Sortavalan seminaariin ja valmistui ylempään kansakoulun opettajaksi v. 1915. Ensimmäinen opettajan paikka oli Sortavalan Uudenkylän kansakoulussa luvuvuonna 1915-16 ja toinen Räisälän Myllypellon kansakoulussa 1916-17. Vpl. Pyhäjärven Noitermaan kansakoulussa

hän oli opettajana, ja suurimman osan ajasta myös koulunjohtajana vuodesta 1917 vuoteen 1935. Viimeksi mainittuna vuonna hän terveydellisistä syistä erosi virastaan Noitermaassa ja muutti Viipuriin. Tyne Koponen solmi avioliiton v. 1933 Ilo Armas Immosen kanssa.

Opettajana ja kasvattajana

"Hän oli hyvä ja vaativa opettaja", nämä maininnat tulevat ensimmäisinä esille, kun opettajaa muistellaan. Innostavilla puheillaan ja taitavalla historian kerronnallaan hän juurrutti isänmaanrakkautta lasten mieliin. Sama tuli esille myös senaikkaisissa isänmaallisissa lauluissa, sillä laulunopetus oli opettajan vahvimpiä puolia. Näin muistellaan: "Opintokerhossa 'loistimme' historiantiedoillamme". Innostuivat kovasti Kreikan historiasta, sillä opettaja kertoi enemmänkin kuin mitä kirjassa oli".

Kirkkohistoriaakin oli opetettu laajemmin, sillä pastori Pirkka oli kiitellyt noitermaalaisen rippikoululaisten kirkkohistoriantietoja. Uskontonutilla sai läksyntekoa "omin sanoin". Kun läksynä oli ollut kertomus Jeesus ruokkii 5000 miestä, oppilas oli lopettanut kerrontansa sanomalla: "Opetuslapset kokosivat seitsemän ruumenkorillista tähteeksi jääneitä leivänpaloja", ja vastaus oli ollut opettajan mielestä osuva.

Matematiikan eli laskennon opetuksessa opettaja oli erittäin vaativa. "Kertotaulu piti osata ulkoaankin etupeurin ja takaperin", muisteltiin. Mutta taitavia oppilaita myös innostettiin. Niinpä eräällä pääsisäislomalla oli annettu kolmelle oppilaalle ylimääräisiä laskennon tehtäviä kesikoulun ja seminaarin laskennan kirjoista ja opettaja oli ollut mielisään, kun tehtävät oli osattu.

Muuan kotiseutuoppitunti on jäänyt Toini Pelkosen

Keväällä 1933 Noitermaan kansakoulusta päättötodistuksensa saaneet oppilaat. Opettajat Tyne Koponen ja Toivo Karttunen.

mieleen. Näin hän sitä kuvailee: "Olimme Lamminharjulla, keräsimme kiviä ja maalajeja ja toimme opettajalle nähtäväksi. Hän jakoi kertoa niistä. Silloin oli vielä nähtävänä lavan kehikot (tanssilava). Pojat kiipesivät korkealle ja huusivat: 'Järven takana on sininen metsä!' Opettaja selitti, mistä sinisyys tulee ja selitti senkin, ettei järvenkään vesi ole sininen, vaikka siltä näyttää. Senkin kuulimme, kuinka pieni oja vie lammesta vedet Pyhäjärveen ja siitä jokien ja järvien kautta suureen Laatokkaan. Yhdellä tunnilla opimme paljon asioita." Laksyn ulkoa luku oli tuohon aikaan "koulun tapa", ja sitä oli paljon. Vieläkin joku sen aikaisista oppilaita muistaa ulkoa Saksan joet ja Norjan vuonot. Käsitöissä opettaja oli itse taitava ja vaati hyvää työtä. "Teimme liivit, sellaiset, joissa sukkanauhoja pidetään. Ne tehtiin 12:sta palasta. Toiset joutuivat työnsä pesemään ennen arvostelua. Minun työni oli niin siisti, että kelpasi ilman pesua. Sain-

kin käsityöstä 10", muistele silloinen koulutyttö.

Laiskalla olo, eli koulun jälkeen läksyjen lukeminen oli tavallista, jos tunnilla ei tarpeeksi hyvin osattu. Usein saattoi koko luokkakin jäädä laiskalle. Ja opettaja myös kuulusteli läksyt. "Hän antoi aikaansa, mutta hänellä oli kotona palvelija, joka teki kottiyöt."

Muunlaisia muistoja

Olemukseltaan opettaja Koponen on ollut lyhyehkö ja vanhemmiten myös tukeva-vaikko. "Hänelle oli aina tukka huolellisesti nutturalla ja hän kiinnitti huomiota puukeutumiseensa, suosi kellohameita", muistellaan. Oli tavallista, että hän teetti oppilaille pienellä palveluksilla. "Toin hänelle voita Savtonin tädeltä", tai "Meitä oli kolme tyttöä, jotka teimme opettajalle palveluksia, ja palkkioksi hän tarjosi meille kahvia ja kakkaa", tällaista muistetaan.

Tapakasvatus oli tiukkaa. Tietyksi opettajalle "piti aina

niitä". Kerran kolme pientä koululaista, 9-10-vuotiasta, Vesikonmaällä maantiellä kulkeissaan näki opettajan tulevan kauempana heitä vastaan. Silloin he kipaisivat Hatakan saunan taakse piiloon, ettei olisi tarvinnut opettajaa tervehtiä. Eivät kuitenkaan malttaneet olla kurkkimatta nurkan takaa, ja kun opettaja oli kohdalla, pienin heistä jopa niata niskausti. Tietysti heidät tunnistettiin ja seuraavana päivän koulussa seurasi puhuttelu ja aresti piiloon menijöille, ei kuitenkaan niijajalle.

Kurinpitokin oli kovaa. Luokkahuoneiden välissä oli komero, josta olivat ovet kumpanakin luokkaan. Siellä säilytettiin mm. karttoja ja oppilaat olivat nimittäneet sen "putkaksi", sillä yleinen rangaistus vastaanhoito- telusta tai muusta rikkeestä oli putkaan joutuminen ja erälle oppilaille se tuli liiankin tutuksi. Opettajan luokkaan tuloa tarkkailtiin, sillä siitä näki, millaisella "tuulella" hän oli. Ei ollut harvinaista, että opetta lankesi jopa

oppilaan nimittelyyn em. sukunimen tai muun seikan perusteella. Herkällä tyttölapselle hän saattoi sanoa: "Taas Vesikko vesittele". Osoittaa suurta sydämen viisautta, kun samainen "tyttö" nyt monin sanoin kiittelee opettajaansa, ja näkee, että meissä ihmisissä on myös "se toinen puoli", eli heikkoutemme.

Tuohon aikaan koko ikäluokka kävi kansakoulun neljä luokkaa. Noitermaassa alakoulu ei ehtinyt ennen sota kunnolla alkaa, vaan kiertokoulusta siirryttiin yläkansakouluun. Oppikouluun ei menty, vaikka useat oppilaat olisivat olleet niin sanotusti oppikoulutasoisia. Opettaja Koponen kävi joidenkin vanhempien kanssa keskustelua tästä mahdollisuudesta, mutta tuloksetta.

Kansankynttilänä

20-luvun alkupuolella opettaja Koponen johti kyläläisistä muodostamaansa sekkouktoa. Itsekoikeutusti hän kuului myös seudulla pidettyjen tilaisuuksien tai juhlien "juhlatoimikuntaan". Hän oli muutamien vuosien ajan Lotta Svärd Noitermaan kyläseuran ja Noitermaan raittiusyhdistyksen puheenjohtajana. Viimeisinä opettajavuosinaan hän piti kristillistä tyttökerhoa. Näin hän vaativan koulutyön lisäksi oli mukana koulupiirin alueen yhteisissä riennöissä.

Kotiseutu- ja isänmaanrakkautta olivat istokuneet opettaja Tyne Koposen oppilaiden mieliin, ja suurella osin heidän ansiostaan syntivät aikanaan myös hyvän vastaanoton saaneet Noitermaan-kiirjat.

"Mut rakkaus työhön, kerran, aikanaan, tuo palkan, sinunksen teikkijälleen.

Hän määrän kauniin löytää elämälleen
ja sato vainiolta korjataan.

Säteile toivoo taas aurinko."

(Kautila)

ANNA-LIISA HEIKKILÄ

Muistettava pyhäjärveläinen

Kahvenhän Matti Pärssinen, paikkakuntalaisten kesken Tahvon Matti oli mies, jonka mittavaa elämäntyötä ei juurikaan ole muisteltu, ei tässä lehdessä eikä tietäkseni muuallakaan.

Reino Äikiä kirjoitti helmikuussa -03 karjalaisista kansanedustajista. Siinä jutussa on luetteloa Matti Pärssisen kunnallisista ja maakunnallisista luottamustoimista sekä kansanedustajakaudesta 1939-48. Kaikki hyvin lyhyesti. Jotta kuva hänestä olisi sitä tarkempi, yritän pyynnöstä valottaa vähän lisää hänen monitahtoista ja tuloksellista toimintaansa karjalaisten hyväksi. Lähestä nähtynä, perheenjäsenen silmin.

Nuorisoseuralainen loppuun asti

Isäni jos kuka oli innokas ja aktiivinen nuorisoseuralainen. Hän oli pitempään kuin kukaan muu Alakylän "Pyrintö" n:n johdossa ja pal-

jolti hänen ajatustensa ja ideoitensa mukaan seuran toimintaa kehitettiin niin, että se sai paljon laajempaan kunnossuorausta ja kiitosta.

Tultuaan sitten valituksi eduskuntaan, hän joutui pakotta luopumaan joistakin tehtävistä omalla paikakunnalla, myös nuorisoseuran puheenjohtajuudesta. Mutta seuraa hän ei koskaan jättänyt. Hän oli aina selvillä siitä, mitä siellä tapahtui (sitten kun seuran toimintaa taas voitiin kiikassa jättää), hän piti juhliissa puheita ja olipa vielä - silloin jo aika sairaana - mukana näytelmässäkin, joka esitettiin "Pyrintö" n:n 45-vuotisjuhlassa Kiikan Seurantalossa keuhkolla -50. Näytelmä esitettiin samalla miehityksellä, jolla sitä oli esitetty aikanaan Pyhäjärvellä. Isäni teki siinä hyvällä huumorilla hauskan roolityön. Siinä näytettyi hänen leikkisiä puolelensa, joka kotona tuli esille aina toisinaan.

Karjalan kohtalo sydämellä

Loppuaikanaan eduskunnassa isäni sydän alkoi osoittaa väsymisen merkkejä, mutta työtahtiaan hän ei lääkärien neuvoista huolimatta osannut hiljentää. Hän muistykylä varoittaa muita "polttamasta kynttiläänsä molemmista päistä", mutta itseään hän ei osannut säästää.

Kun sodan loputtua karjalaisille alettiin maksaa korvauksia menetetyistä omaisuudesta, tuli siitäkkin isälleni taas yksi lisätyöntä entisten jatkoksi. Hän kuului Arviomistarkastuslautakuntaan, jonka jäsenet kävivät läpi Arviomistarkastuslautakunnan jo kertaalleen tutkitut paperit. Molemmat tekivät niinhän omat arvionsa ja merkintänsä.

Näitä papereita isäni tutki matkalla Helsingistä kotiin ja taas takaisin. Ja kotonakin, kun vähänkin aikaa jäi.

Lisäksi hänen luonaan kävi jatkuvasti ihmisiä kysymässä

neuvoja kuka mihinkin pulmaan. Ja varsin usein perhekin kuuli kysymyksen:

"Sie Matti ko uot siel Helsingis, ni hoitast sie siel tän munkii asjan?" Ja Mattihan hoiti. Koskaan hänellä ei ollut nihti kiirettä, etteikö hän olisi ehtinyt auttamaan, kun häneltä apua pyydettiin. Matti hoiti ja huolehti, eikä lepoukkaa itselle jäänyt.

Jo kotonaan hän oli joutunut huolehtimaan nuoremista sisarusksistaan ja ottamaan vastuulleen sen perheen asiat. Vastuun ja huolen kantaja hänestä tuli loppuikäseen. Ja nyt hän kantoi sydämellään koko Karjalan heimon taakkaa!

Vielä oltauan jo useita kertoja sairaalassa hän heti, kuin hiukankin jaksoi, matkusti karjalan Liiton asioissa milloin mihinkin päin Suomea asioita järjestelmään.

Paasikivi potilasvierailulla

Jäätyään pois eduskunnasta -48 alkoiivat Matti Pärssisen varsinaiset sairaalajaksoit. Kahdessa sairaalassa Helsing-

Matti Pärssinen.

gissä häntä hoidettiin. Hänellä oli paha vatsahaava. Se saatiin välillä korjaantumaan sairaala Mehiläisessä, sitten se taas uusi. Salus-sairaalassa olivat Suomen parhaina pidetty sydänlääkärit, siellä hoidettiin sydäntä. Kunto parani aina välillä ja oltiin toiveikkaita, kunnes sairaudet taas pahenivat.

Huhtikuussa -51 hän oli Saluksessa. Serkkuni Heikki sittemmin opettaja Heikki Pärss-

inen Eurajoelta) oli katsomassa setäänsä. Heidän siinä juttellessaan ovi aukeni, ja sisään astui presidentti Juho Kusti Paasikivi. Hän kertoi olevansa hoidossa samassa talossa ja kuuluaan Matti Pärssisen olevan siellä, halusi tulla häntä tervehtimään ja toivottamaan paranemista. Ja veljenpojalle vanha presidentti sanoi: "Tuollaisia nuoria miehiä Suomi tarvitsee. Pitäkää tästä maasta hyvää huolta".

Kolmen päivän kuluttua olisi isän syntymäpäivä, hän jättäisi 55 vuotta. Onnitteleville tulivat eduskunnasta Emil Luukka ja pari muutakin kansanedustajaa. Onniteltava ei reagoinut enää mitenkään. Seuraavana päivänä hän erkäni tästä maailmasta.

Isäni aikaansaannoksia lähestä seuranneen työtoverin kirjoitusta suoraan lainaten: "Matti Pärssinen oli 1930-luvun Pyhäjärvellä kaikkein keskeisin henkilö. Ihmisensä hän oli vaatimaton, tunnollinen, teeskentelemätön ja oikeamielinen".

AINO SIMOLA
Ulvila

Pyhjärven pogostan asukastietoja 1818

Osmo Tuokon yhteenveto Savannon seudun sukututkimuspiirin talkootyönä syntyneistä aineista, missä esitellään Pyhjärven asioita vuodelta 1818.

Kaakon kulman historiaa

Itäisen Kannaksen vanhat pogostat eli kirkko- ja hallintopitäjät Pyhäjärvi, Sakkola - vanhalla nimityksellä Sakkula ja Rautu ovat muodostaneet kiinteän ja yhtenäisen alueen. Nämä kolme pitäjää kuuluivat Käkisalmen läänin eteläiseen kihlakuntaan ja jokoivat samat historialliset kohdat. Vuosisatojen aikana ne joutuivat jalkavasti sotien jälkeisiin kuluun vuoroin Ruotsin ja vuoroin Venäjän valtapiiriin. 1720-luvulta alkaen nämä pitäjät kuuluivat valtiollisesti Venäjän keisarikuntaan, mutta rauhannehtojen mukaan niissä noudatettiin ruotsalaista hallinto- ja oikeusjärjestelmää sekä virkakielenä ruotsin kieltä.

Koko Suomen alueen joustaessa Haminan rauhassa 1809 Venäjän keisarikuntaan muodostettiin sitä ennen Venäjälle kuuluneesta Karjalasta eli venäläisten kannalta katsottuna Vanhasta Suomesta ja nyt mukaan tulleesta "Uuden Suomen" alueesta yhtenäisen Suomen suuriruhtinaskunta. Tähän tarkoitukseen liittyen koottiin vuodelta 1818 hallinnollisena toimenpiteenä m. Pyhjärven, Sakkolan ja Raudun alueilta uudet luettavat henkikirjatiedot. Ne sisältävät alueesta yksityiskohtaisia väestön nimi- ja omistus- ja verotustietoja. Perusteellisempaa, selkeämpää ja täydellisempää vastaavaan ajan aineistoa muun Suomen alueelta on olemassa. Ja mikä suku- ja historian tutkijan kannalta on tärkeää, henkikirjan kaikki sivut ovat arkistossa tallalla sekä laadittu erittäin huolellisesti ja selvästi luettavalla käsialalla.

Viranomaisten nimikirjoitusten ja sinettien lisäksi henkikirjan tiedot ovat puumerkeillä varmentaneet pitäjän omat lautamiehet ja kirkon kuudennismiehet. Pyhjärven tietojen päiväys on 13. 11. 1817. Vakaalla kädellä piirretyt puumerkit ovat meillä jälkipolville arvokkaita ja harvinaisia löytöjä esipolvien kädenjäljistä.

Sukututkimuspiirin talkootyö

Edellä mainittujen Käkisalmen läänin eteläisten pitäjien Pyhjärven, Sakkolan ja Raudun historiaa ja sukututkimuksesta kiinnostuneet henkilöt ovat muuttaman viime vuoden aikana kokoontuneet käsittelemään alueen yhteistä menneisyyttä ja väestötietoja. Toimintaa varten on muodostettu Savannon seudun sukututkimuspiiri. Se on järjestänyt asiasta kiinnostuneille avoimia tilaisuuksia 4-5 kertaa vuosittain. Sukututkimuspiirin toimesta otettiin talkoourakaksi saattaa vuodelta 1818 tehdyt Sakkolan, Raudun ja Pyhjärven henkikirjoitustiedot selkokielelle ja toimittaa ne internetissä kaikkien kiinnostuneiden luettavaksi. Tavoite oli harrastajille mittava ja kunnianhi-

moisen, sillä vanhalla ruotsilaiskäsi kirjoitettuja sivuja on satoja, kylä yhteensä 139, alueen "savuluku" eli talouksien määrä yli 2000 ja väestöä yksin nimin luetteloituna lähes 15 000 henkeä. Urakkaan osallistui noin 20 motivoitunutta sukututkimuksen harrastajaa, joiden sitkeydellä ja ahkeruudella vuoden 1818 henkikirjoitustiedot on satu selkokieliseen muotoon ja nyt viimein myös nettiin kaikkien asiasta kiinnostuneiden luettavaksi.

Mitä tietoja koottiin ja miten niitä luetaan?

Kansallisarkiston 1818 henkikirjojen mikrofilmeiltä (mf.rulla ES 4338) otettiin 270 kappaletta sivukohtaisia valokopioita, jotka jaettiin työstettäväksi talkoisiin osallistuneille. Jokainen tulkitti kykensä mukaan saamansa aineiston käsikirjoitetut tiedot ja kirjoitti ne selkokielellä tietokoneen muistiin.

Levykkeillä tai sähköpostilla selkotekstei välitettiin tutkimuspiirin omalle "operaattorille", jotta muokkaisi aineiston nettiin www-sivulle toimivaan muotoon. Tiedot on koottu pitäjittäin henkikirjoissa käytettyjen nimien mukaiseen kylä- ja talojärjestykseen. Jokaisen talon kohdalla esitään omistuksen perustiedot eli talon numero ja murtolukuna talon omistussuhteet ja manttaaliosuus. Henkilöt on merkitty kirjana kylään ja taloitain siten, että ensin mainitaan perheen päämies puolisoineen ja sitten perhetalouden muut jäsenet. Kaikkien henkilöiden tiedot on kirjoitettu puhtaaksi alkuperäisessä henkikirjassa olevilla omilla nimimuodoillaan ja ikävuosillaan. Poikkeuksen tekee perheen päämiehen puoliso, josta on käytetty vain merkintää "vaimo" (muet hustru, m.h., hu) ja ikävuodet. Perheen jäsenten kohdalla on tavallisesti merkitty myös heidän suhteensa talon päämieheen esim. poika, tytär, pojan leski, isän veli, yhtiömies jne. Kunkin perhetalouden asukkaat on ymmärtäviä sukupuolen mukaan ja yhteensä.

Pyhjärvellä 47 kylää, 702 savua ja 5309 asukasta

Pyhjärven kylät kuuluivat kahteen lahjoitusmaahoviin

	SAK	RAU	PYH	YHT
Asukkaita	5300	4040	5309	14649
Talolen "savuja"	600	547	605	1752
Tilattomien "savut"	123	104	97	324
Manttaaliluku	80	101	84	265
Heinävero/leiviskää	5997	4418	5449	15864
Viinavero/leiviskää	1737	1946	1639	5322

Kaakon kulman 1818 henkikirjojen pitäjänkohtaisia numerotietoja.

eli donatioon. Konnitsan donatioon laskettiin 14 kylää ja Toubilan hoviin 33 kylää. Kirjoihin merkityt kylät ovat olleet kovin erikoisia. Surimmat kuten Salitsanranta, Yläsaari ja Kiimajärvi jopa yli 3000 hengen kylä. Muutamat pienimmät kylät ovat vain 2-3 talon ja alle 15 asukkaan kuten Heinsaari, Suhaparina ja Tattarnimi. Pitäjän perhetalouksista eli

savuista (rökar) oli talollisille ja torppareille kirjattuja 605 ja tilattomien huoholleja oli määrältään 97. Koko Pyhjärven manttaaliluvuksi on merkitty 84. Henkikirjojen mukaan Pyhjärven väkiluku oli tällöin 5309 henkeä, joista naisia 2716 ja miehiä 2552. Kaikille miespuolisille henkilöille ikään katsomatta on merkitty ns. *podusnie*-maksu, mikä vastasi jonkinlaista henkirahaa. Tämän suorittamisesta olivat vapaita naisten lisäksi vain sotapalvelusta tai valtion virkatehtäviä suorittavat miehet, joita pitäjän alueella oli 41.

Itäisen Kannaksen pitäjien väestössä oli uskonnoltaan sekä luterilaisia että ortodokseja, joita arkikielissä sanottiin "reikanusuksiksi". He olivat samoja karjalaisia, suomalaisia ja historiallisesti näiden alueiden alkuperäistä väestökantaa, jotka olivat säilyttäneet vanhan alkuperäisen uskontonsa. Vaikka näissä henkikirjoissa ei väestön uskonnosta ole mitään merkintää, voi henkilöiden venäläisistä sukunimistä ja etunimistä kuitenkin tehdä uskontoon liittyviä johtopäätöksiä. Niiden perusteella Pyhjärven alueella oli tänä aikana vian runsaast 100 kreikkalaiskatolilaista. Noin puolet tästä määrästä oli Kiimajärven kylän kollegineuvos Balesnoin talouden väkeä ja toinen puolet kas löytyi Sortanlahden, Riiskan ja Valkiamäen kylistä. Mainittakoon, että naapuripiirien Sakkolan alueella vastaavan nimikaritoituksen mukaan asui noin 200 ja Raudun pitäjässä noin 500 reikanusuksista.

Kaksi 53 hengen suurtaloutta

Väkirikkaassa Pyhjärven pitäjässä oli runsaasti suurperheitä, kaikkiaan 54 yli 16 hengen suurtaloutta. Kahdeksan talouden henkilöluku ylitti 25 henkilöä. Surimmat väkimmäät on kirjattu Kiimajärven kylässä kollegineuvos Balesnoin ja Hasinmäen kylän Juhon Kaasalaisen talouksiin, kummassakin 53 henkilöä. Talollinen Juhon (Johan) Kaasalainen todellinen suurtalous käsittää peräti 28 miestä ja 25 naista. Isäntä Juhon hänen vaimonsa ydinperheeseen kuuluivat heidän kolme lastaan, joista vanhimmalta pojalla on jo omaa jälkikasvua. Muita ns. alaperheitä ovat isännän neljän veljen se-

Juhon, 5 Liisaa, 5 Mikkoa ja 4 Mattia.

Talouden suuresta mieluudesta johtuen lain heinäveron määrä on myös pitäjän perhekohtaisesti suurin, peräti 65 leiviskää. Paloviinavero vastaavasti jää 1/16 manttaalin tilakoon mukana lastenkin vain runsaaseen yhteen leiviskään.

Heinä- ja paloviinaverot

Alkuperäisen henkikirjan on omille sarakeille merkitty vielä heinäveron ja paloviinaveron luvut, joita ei näihin puhtaaksi kirjoitettuihin tietoihin otettu mukaan.

Luvuista voi päätellä, että heinävero oli määrätty perhetalouden miespuolisten henkilöiden lukumäärän mukaan ikään katsomatta. Yhden miehen heinäveronarvona oli 2 leiviskää ja 7 naulaa eli 8,5 kg leiviskän arvolla noin 20 kiloa, kolmen miehen taloudessa määrä oli 7 leiviskää ja 1 naulan eli noin 60 kiloa heiniä jne. Epäselväksi jää käytettiinkö tässä leiviskän arvona Suomen 8,5 kg ja Venäjän 16,38 kg leiviskää?

Heinävero määrättiin samalla taksalla kaikkien talouksien miehille olivatpa he sitten talollisia, torppareita tai itsellisiä. Vain hovin päättäjän torpparit olivat vapautettuja sekä heinä- että viinaveroista. Pyhjärven pitäjän heinäveron laskennalliseksi kokonaisuääräksi on saatu 5449 leiviskää, joka tekee em. leiviskän arvosta riippuen joko 46 tai 80 tonnia.

Paloviinaveroa perittiin vain talollisilla, sillä sen perusteena on käytetty maanomistusta. Kaikkein pienimmiltä manttaaliosuuksilta viinavero arvo oli vain 1 leiviskää ja siitä sen määrä kasvoi maanomistuksen suuruuden mukaan siten, että 0,5 manttaalin suuruisella talolla paloviinavero arvo oli 7 leiviskää. Koko pitäjän paloviinaveroksi on yhteenvetoon kirjattu 1639 leiviskää, mikä on käytetyistä leiviskän arvosta riippuen lähes 14 tai 27 tonnia. Missä muodossa nämä leiviskä-arvoiset verot on suoritettu - rahana, heininä, viinana, työnä vai muina suoritteina - ei käy selvälle henkikirjateiedoista. Eikä se ole selvinnyt muustakaan lähdeaineistosta. Jos jollakin on tarkempia tietoja näiden aikojen verojen maksamisesta ottaisiin mielelläni niitä tietoja vastaan.

Keitä he olivat?

Meille nyky-Suomen kansalaisille on itsestään selvää, että me kaikki - karjalaiset, pohjalaiset, hämäläiset, savolaiset jne olemme samoja tasaroaisia suomalaisia. Kun vuoden 1818 henkikirjatietoja aikeaan koottiin, oli suomalaisuus käsitteenä näillä alueilla vielä verraten outo asia, silloiset esivanhempamme itse lienevät nimitäneet itseään kotipaikkansa mukaan esim. *pyhäjärvoiksi, sakkuloiksi tai rautulaisiksi*. Kukaan tuskin heitä kuitenkaan arkielämässä sanoin suomalaisiksi.

Käydessään kauppamarkkinoilla tai laskiaisajossa Pietarissa tunnettiin heidät siellä maalaisina, karjalaisina tai ehkä hieman halventavalla nimityksellä *Tshuhina*. Elettään lähes kahdensa-

dan vuoden ajan kiinteästi Venäjän keisarikunnan alaisuudessa olivat he ruotsalaiseen hallintoon kuuluneen Suomen kannalta katsoen Venäjän karjalaisia, venäläisiä tai jopa ryssiä kuten muutkin rajan takana asuvat. Vain harvat suomalaisuuden aatetta hahmottelivat sivistyneistön jäsenet saattoivat silloin tunnistaa heidätkin suomalaisina. Yhtä kaikki, he olivat suomea puhuvia karjalaisia/suomalaisia esivanhempiamme ja elivät Venäjän keisarikunnassa mutta ruotsalaisen hallintokulttuurin ja oikeuslaitoksen alaisina. Henkikirjan viimeiselle sivulle heidän omat luottamusmiehensä - lautamiehet ja kirkon kuudennismiehet - piirsivät puumerkinsä tietojen oikeellisuuden varmistamiseksi.

Kirjoitustaito ei vielä ollut levinnyt kansan keskuuteen, mutta osa puumerkeistä oli jo nimien etukirjaimia.

Omia esivanhempia

Näiltä alueilta peräisin olevista suvuista löytää sukututkijalle helposti lukuisia esivanhempia ja heidän perheitään. Nyt esipolviaan selvittävä 50-60-vuotias kohdehenkilö, jonka suvut ovat eläneet 1800-luvun alkuympyrinä itäisen Kannaksen näissä pitäjissä, saattaa 1818 henkikirjoista löytää jopa 100 esivanhempansa.

Vanhimmat heistä ovat henkikirjateiedoissa elämänsä ehtoikäisiä ämmä ja äijiä, nuorimpien ollessa vielä iväisissä. Omia suoranaisia esivanhempiani olen tunnistanut kyseisen vuoden henkikirjoista nimiteltä 60, joista Kaakon kulman alueen suvuista 28 ja toisten sukuharjojen 32 nimeä Laatokan pohjoisen rannan Sortavalan alueen vastaavasti kirjoista.

Henkikirjan sivuille on kirjattu oikeisiin mittasuhteisiin ne suvun kertomat omistukset ja manttaalit, joista asiakirjojen puuttuessa on ollut vain suullista perimätietoja. Samalla rakentuu käsitys siitä elinympäristöstä naapuri- ja kyläyhteisöineen, missä esivanhempat ovat aikanaan eläneet.

Nyt netissä selkotekestillä olevia henkikirjoja lukevan on syytä ottaa huomioon, että ne ovat harrastajien kokoamia. Tiedot sisältävät sekä alkuperäisiä että nyt tehtyjä tulkituntia ja kirjoitusvirheitä eikä niitä tule käyttää suoraan suku- tai historian tutkimuksen lähteenä. Huollollinen tutkija tarkistaa tiedot alkuperäisten asiakirjojen mikrofilmeiltä, joista tässä mainitaan Kansallisarkiston vuoden 1818 henkikirjojen mikrofilmrulla ES 4338. Internetistä tässä esitettyjä tietoja voi lukea osoitteesta www.sukumi.fi/Sukututkimus/Sukututkimuspiirit/SavannonSeudunSukututkimuspiiri/Henkikirja1818/Pyhajarvi.

Savannon seudun sukututkimuspiiri kutsuu

Viime vuoden lopulla sukututkimuspiiri vahvisti itselleen toimintaohjeet, jotka sopivat tässä yhteydessä lyhyesti esiteltäväksi. Niiden mukaan sen tavoitteena on tarjota yhteistyötalouksille su-

tutkijoille, joiden kiinnostus kohdistuu 1930-luvulla Viipurin läänissä olleiden Raudun, Sakkolan, Pyhjärven, Metsäpirtin ja Vuokselan pitäjien alueilla eri aikoina eläneiden sukujen tutkimiseen. Tutkimuspiiriin toimintaan voivat osallistua kaikki em. alueen sukujen tutkimuksesta kiinnostuneet. Piirin toimintamuotoja ovat

- yhteiset kokoukset, joissa osanottajat voivat kertoa omista tutkimuksistaan ja asiantuntijat esittelevät sukututkimukseen tai kohdealueen historiaan liittyviä asioita.

- yhteistyöprojektit, joiden sukututkimuksellisen sisällön ja laajuuden on yhdessä sovittu ja joiden toteuttamiseen osanottajat osallistuvat,

- tutustumiskäynnit ja -jatkot, jotka liittyvät sukututkimukseen ja erityisesti tutkittaviin sukuihin tai kohdealueeseen.

- keskustelupalsta internetissä tutkimuspiirin osanottajien keskinäiseen tietojenvaihtoon.

- Sukututkimusten tulokset pyritään esittelemään mahdollisimman laajalti m. internetissä ja kohdealueen pitäjälehdissä.

Toiminnan suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaa vetoryhmä, johon kuuluu yksi kutakin kohdealueen pitäjää edustava jäsen ja hänelle oma varahenkilö. Tutkimuspiiri nimeää ryhmän vuoden viimeisessä yhteisessä kokouksessa seuraavaksi vuodeksi. Vetoryhmä tekee toimintasuunnitelman ja vastaa käytännön järjestelyistä sekä ohjelman toteuttamisesta. Tilaisuuksien ennakkoilmoitukset julkaistaan sekä internetissä että kohdealueen pitäjälehdissä ja Karjala-lehdessä. Ryhmän toimesta tilaisuuden pöytäkirja ja muuta tiedotteet toimitetaan tutkimuspiirin osanottajien käytössä oleville edellä mainituille internet-sivuille. Niihin kannattaa tutustua ja tulla piiriin mukaan!

Pyhjärven 1818 henkikirjan allekirjoitussivut

Allekirjoitussivuista on olemassa valokopio, mutta sen laatu ei riittänyt tässä julkaisemiseen.

Henkikirjan vasemmalla sivulla virkamiehen nimikirjoitusten ja sinettien alapuolella olevat nimet ja puumerkit voidaan tunnistaa ylärivissä vasemmalta seuraaville henkilöille: lautamies ja kirkon kuudennismies Christer Kukko, lautamies Thomas Tomperi, joka on kirjoittanut koko nimensä, lautamies Adam Leppänen, lautamies Anders Pärssinen ja alarivissä vasemmalta kirkon kuudennismies Matts Pitkanen, kirkon kuudennismies Matts Kovero ja kirkon kuudennismies Henrik Aijö.

Oikealla sivulla sinettien alapuolella ovat tunnistettavissa ylärivissä vasemmalta lautamies Henrik Ijäs, lautamies ja kirkon kuudennismies Michel Pärssinen, lautamies Jöran Pärssinen ja alarivissä vasemmalta kirkon kuudennismies Lucas Savolainen. Kuten päiväyksestä huomataan on henkikirja valmistunut ja allekirjoitettu jo marraskuussa 1817.

Vammalan Karjalaseuralla 60-vuotisjuhlavuosi

Sääntömääräinen vuosikokous

Vammalan karjalaiset pitivät sääntömääräisen vuosikokouksen 28. 2. 05 Vammalan Seurahuoneella. Paikalla oli runsas parikymmentä yhdistyksen jäsentä. Puhetta johti seuramme uusi jäsen Pekka Salonen ja sihteerinä toimi Irja Kärki. Hallitukselle myönnettiin vastuuvapaus vuoden 2004 tilien ja toiminnan osalta.

Johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin Martti Pakarinen ja varapuheenjohtajaksi Veikko Karvonen. Erovuoroisen johtokunnan jäsenen Tauno Mäkisen pyydettyä tehtävästään eron hänen tilalleen valittiin Pekka Salonen. Toiset erovuoroiset jäsenet Heikki Kiuru ja Eila Ylinen valittiin uudelleen.

Muut johtokunnan jäsenet ovat Irja Kärki, Helvi Laakso, Aimo Lehtikoinen, Helga Mäkelä, Aune Mäkinen, Katri Pajunen ja kunniapuheenjohtaja Viljo Solja. Sihteerin tehtäviä v. 2005 hoitaa edelleen Helvi Laakso ja rahastonhoitajana toimii Aimo Lehtikoinen.

Sääntömuutos

Yhdistyksen uusien sääntöjen mukaan aletaan toimia v. 2005. Uudet säännöt on vahvistettu Patentti- ja Rekisterihallituksessa. Yhdistys pitää vuosittain 2 yleistä kokousta. Kevätkokouksessa käsitellään tiliasiat ja päätetään vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja syyskokouksessa henkilöasiat eli valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja hallituksen

jäsenet erovuoroisten tilalle, tilintarkastajat ja toimikunnat ja edustajat liiton ja piirin kokouksiin, käsitellään seuraavan vuoden toimintasuunnitelma ja tulo- ja menoarvio.

Suunniteltua toimintaa vuonna 2005

Lähetetään edustajat Karjalaliiton ja Satakunnan Karjalaseurojen piiriin kokouksiin. Osallistutaan 3-seuran: Huitinen, Äetsä ja Vammala tapahtumiin, joita ovat pilkki-, kala-, ja kyykkäkilpailut sekä hengelliset tapahtumat.

Tarinatuokioita järjestetään taas kevään aikana.

Seuran 60-vuotisjuhla on toukokuussa.

Karjalaliiton kesäjuhla on tänä vuonna Lahdessa 17.-19. 6. 05. Sinne on tarkoitus

lähteä Vammalasta linja-autolla 19.6.05 aamulla juhla-kirkkoon ja palata illalla takaisin juhlien päätyttyä.

Heinäkuussa järjestetään myös jokavuotinen kesäpahtuma Sahrapiirillä. Pyhäjärvijuhlat ovat tänä vuonna Ikaalisissa. Täna vuonna on Vammalan vuoro järjestää hengellinen Pyhäpäivä-juhla.

Tule mukaan joukkoomme

Mukaan yhdistykseen toivotaan karjalaisuudesta ja karjalaisesta kulttuurista kiinnostuneita henkilöitä. Heidän ei tarvitse olla syntymisin karjalasta tai juuriltaan karjalaisia, kiinnostus toimintaan riittää.

Kotiseutumatkailu alkamassa

Sitä mukaa kun hanget alenevat nousee myöskin kotiseutumatkailun kuume entisille kotiseuduille. Monet ovat jo koonneet matkaryhmiä ja majapaikatkin on varattu entiseen tapaan. Pyhäjärven Lomarannassa, Leena ja Antti Musakan isännöimässä mainiossa loma-kohteessa oli tulipalo talvelle, jolloin tuhoutui ns. hallintorakennus, jossa Musakat itse asuivat ja jossa oli loma-kohteen toinen sauna ja pari majoitushuonetta. Monet matkailijat pelästivät mikä nyt eteen. Tavoitimme kuluviikon maanantaina puhelimella Antti Musakan hänen ollessaan käymässä Lappeenrannassa. Entisen hallintorakennuksen paikalle on parhaillaan kohoamassa uusi rakennus ja se on valmiina toukokuun loppuun mennessä. Rakennukseen tulee myöskin majoitushuoneita joten Musakan Lomaranta pystyy 1.6. lähtien majoittamaan 35-37 matkailijaa. Sen sijaan jokin aikaa rakenteilla olevan isomman

rakennuksen valmistuminen siirtyy tuonemmaksi. Tulevan kesäkuusi on aika tarkkaan myyty mutta vapaita paikkoja voi tiedustella Pirkko Musakalta Lappeenrannasta puh.05-416 5620, Leenan ja Antin tapaa Pyhäjärven Lomarannasta puh. 990-7-911-2341-301.

Tervetuloa Pyhäjärvelle toivottelee Leena ja Antti Musakka.

Möyskin toinen Pyhäjärven loma-kohte Aqua Marie on valmistautumassa kesämatkailukauteen. Sinne on valmistunut uusia majoitustiloja joten se pystyy majoittamaan kerrallaan 70-80 matkailijaa. Varausksia sinne hoitelevat eri matkatoimistot.

Sakkolan ja Käkisalmen loma-kohteet ovat myöskin valmiina odottamassa matkailijoita. Matkatoimistot hoitelevat varauksia sinne.

Onnistuneita kotiseutumatkajoja Karjalaan ja Pyhäjärvelle.

REINO ÄIKIÄ

Valmistautuminen 50-vuotisjuhlien alulle VPL Pyhäjärvi –seurassa

Maaliskuun 9. päivänä 1957 perustettiin Helsingissä VPL Pyhäjärvi –seura ja perustavassa kokouksessa oli läsnä 220 henkilöä. Parin vuoden päästä on siis 50-vuotisjuhlien aika. Johtokunta on todennut, että mm. historiikin tekemisen, tilavarausten ym. syiden vuoksi on hyvä lähteä ajoissa liikkeelle valmistamaan asiaa. Niinpä tämän vuoden maaliskuinen kevätkokous nimesi juhlatoimikunnan Paavo J Paavola, Juhani Forsberg, Meeri Kuusisto, Irma Airtto, Juhani Paajanen, Kaisa-Liisa Korhonen, Kaarina Pärssinen ja lisäksi Pekka Matikan, Osmo Juosen ja Kari Pohjakallion mahdollisuutta osallistua toimikuntaan kysytään.

Juhlatoimikunta on pitänyt järjestäytymiskokouksen ja kaavailut alustavasti juhlan järjestämisasiota. Selvitelyn alla on mm. mahdollisen 50-vuotishistoriikin kirjoittaminen. Entuudestaan on olemassa 20-vuotishistoriikki ja seuran saavutettua 25 v iän, historiikkiin tehtiin lyhyt täydennysosa. Juhlapäiväksi päätettiin varata tilat Karjala-talolta sunnuntaina 11. 3.2007.

Juhani Forsberg valittiin juhlatoimikunnan vetäjäksi ja sihteeriksi toimii Irma Airtto. Toimikunta jatkaa työtään kesän jälkeen.

KAARINA PÄRSSINEN

Ikaalisten Karjalaseura

Ikaalisten Karjalaseura ry vuosikokous pidettiin Jyllin kodeilla. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa edelleen Pentti Inkinen samoin varapuheenjohtajana jatkaa edelleen Kalevi Hämäläinen, sihteeriksi valittiin uutena Lea Jokinen. Rahastonhoitaja jatkaa Kirsti Inkinen. Hallituksen jäseninä jatkavat edelleen Annikki Gustafsson, Marja Hämäläinen, Terttu Lukkarila sekä uutena Markku Karkkainen ja Minna Rintala. Tilintarkastajina toimivat edelleen Pentti Lappalainen ja Veikko Viljakainen, varalla Sylvi Heinola ja Eeva Sannikka.

Jäsenmaksu nostettiin 8 euroon. Rahastonhoitajalta

voi käydä ostamassa Karjala Liiton adressejä niin iloon kuin suruunkin. Palmusunntaina kokoonnuimme Jyllin Kodeilla, söimme mämmiä ja virvoimme toisemme "Tuoreeks ja terveeks". Tarinatuokioita jatketaan entiseen malliin, niistä ilmoitellaan seuratoimintapaalstalla. Seuramme vuoden päätapahtuma on Pyhäjärvi-juhlat 16-17 heinäkuuta.

Jäsenmäärä on pysynyt pitkään suunnilleen samana ollen nyt 47. Toiveena olisikin saada joukkoomme uusia jäseniä joka siten mahdollistaisi toiminnan jatkuvuuden ja virkistymisen.

LEA JOKINEN

TAPAHTUMAKALENTERI

■ **Lahden seudun Vpl Pyhäjärvi-kerhon** toukokuun kokoontuminen toteutetaan torstaina 26. 5. 2005 klo 18.00 Antero ja Seija Pärssisellä Kiviniementie 424, 17120 Paimela. Lähtö Marolankadun pysäkillä Lahdesta klo 17.30. Tervetuloa.

■ **Etelä-Karjalan Vpl. Pyhäjärvi-kerhon vuosikokous** pidetään sunnuntaina 24. pñä huhtikuuta klo 14.00 entisessä tutussa osoitteessa Kauppakatu 23 B (Orvokilla). Käsitellään vuosikokoukselle ja muut mahdolliset esille tulevat asiat. Tervetuloa päättämään kerhomme yhteisistä asioista, ja tuomaan uusia ideoita toimintaamme. Johtokunta.

■ **Tampereen Seudun Vpl. Pyhäjärvi-kerhon Kevätretki** 22. 5. 2005 Kangasalle Äijälään, Pajutillalle ym. Ruokailemme Äijälässä ja pidämme tarinatuokion sekä arpajaiset. Tämä kokoontuminen on kevätkauden viimeinen. Atrö Vuolteen linja-auto lähtee Keskustorilta Vanhan Kirkon edestä klo 9.00. Retkelle ilmoittautuneet tervetuloa mukaan. Toivotamme kaikille pyhäjärveläisille lämmintä kesää ja terveyttä ja iloista mieltä.

■ **Kalamajan Montruan ja Pöhlön jakokunnan** vuosikokous ja kesäkokoukset pidetään Äetsän Keikyässä Villilässä Sillankorvante 37 Kinnarin talossa sisarusten kutsumana. Aika 9. heinäkuuta klo 12. Tervetuloa päättämään asioista ja tapaamaan tuttuja.

■ **Vironperälle ja Alitalon viinitilalle VPL** Pyhäjärvisseuran kevätretkelle lauantaina 7.5.05 vielä muutamia paikkoja vapaana. Linja-auto (KY Segersvärd) kulkee reittiä Nurmijärvi – Hyrylä, linja-autoasema klo 10.00 - Helsinki, Kiasman/Pääpostin edessä oleva turistipysäkki klo 10.30 - Lohja, Vironperä klo 12.30 - Alitalon viinitila n. klo 14.00 lounas ja tutustuminen tilaan tuoteineen, paluu samaa reittiä. Myös linja-autoreitin varrelta Tuusulantie /Lahdentie ja Helsingin keskustan jälkeen kohti Lohjaa ajettaessa otetaan kyytiin, kunhan siitä tarkasti ilmoitettaessa sovitaan. Matkan hinta/osallistujia yht. 30 euroa koostuu seuraavasti: linja-autokuljetus 10 euroa + pääsymaksu Vironperälle 9 euroa (+ lounas 11 euroa Alitalon viinitilan A-oikeuksien varustetussa ravintolassa, missä myös mahdollisuus maistella ja ostaa itse maksaan tilan viinejä ja likööreitä (www.lohja.fi ja www.ciderberg.fi). Ilmoittautumiset mahdollisimman pian puhelimitse Kaarina Pärssinen joko 040 519 3036 tai 09-237 3474. Tervetullo, ilo ja hyvä miel pisaap ku lähet mei kans! VPL Pyhäjärvi -seura

■ **Lähde Helin mukana Karjalaan 24.-29. 5.** Karhumäen matkalle vielä muutama paikka vapaana. 24.-29. 7. Pyhäjärvi-Konevitsa-Pietari Elo-syyskuussa Slovetkskin lousarimatka. Tiedustelut Helin Salminen (Manu Naskalin tyttö) puh. 050 567 1586.

vpl. Pyhäjärvi

Lehtemme toukokuun numero tehdään 19. 5. 2005.

Tähän lehteen tarkoitettu aineisto on oltava toimituksessa 9. 5. 2005 mennessä.

vpl. Pyhäjärvi

Julkaisija:
Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö

VPL.PYHÄJÄRVI-SÄÄTIÖ

Vastaava toimittaja
Erkki Pärssinen
38300 Kiikka
puh. (03) 513 5150

Salme Rintala
Korkeemäenkatu 26 A 26
37100 Nokia
puh. (03) 341 0551

Reino Äikiä
Nokkamäentie 256
32700 Huittinen
puh. (02) 566 213

Toimituksen osoite:
Reino Äikiä
32700 Huittinen
puh. (02) 566 213
matkapuh. 040 769 5775
fax (02) 566 218
e-mail: reino.aikia@esanel.fi

Sivunvalmistus:
Oy Tyrvään Sanomat
Painopaikka:
Satakunnan Painotouote Oy,
Kokemäki

Pyhäjärvijuhlat
Ikaalisissa
16.-17. 7. 2005

vpl. Pyhäjärvi

Tilauslomake uusille Vpl Pyhäjärvi-lehden tilaajille

(Tätä lomaketta voivat käyttää ainoastaan kokonaan uudet tilaajat.)

Tilauhinta 20 euroa/vuosi

Tilaaajan nimi _____

Osoite _____

Laskutusosoite, jos se on eri kuin tilaaajan osoite _____

Lomake lähetetään Vpl Pyhäjärvi-lehden taloudenhoitajalle
Reino Äikiälle os. 32700 Huittinen.